

Efekty programu gwarancji Biznesmax z dotacją – raport z badania 2022

Bank Gospodarstwa Krajowego
Departament Badań i Analiz
Styczeń 2023 r.

Szanowni Państwo,
przekazujemy w Państwa ręce kolejną edycję raportu powstałego w wyniku realizacji cyklicznego badania ewaluacyjnego gwarancji Biznesmax – produktu udzielanego przez BGK ze środków europejskich w ramach Funduszu Gwarancyjnego POIR.

Celem, który od początku miały realizować gwarancje Biznesmax było wspieranie rozwoju firm z sektora MŚP, zwiększanie ich innowacyjności i promowanie rozwiązań proekologicznych. W związku z pandemią COVID-19, a następnie wskutek agresji Rosji na Ukrainę, lista adresatów gwarancji Biznesmax została poszerzona, tak aby obejmowała również firmy, które ze względu na uwarunkowania zewnętrzne borykają się z problemami płynnościowymi. Na czas walki z konsekwencjami pandemii i wojny rosyjsko-ukraińskiej wprowadzono zmiany w warunkach, na jakich udzielane są gwarancje. Preferencyjne warunki udzielania gwarancji obowiązują do dziś.

W ciągu ostatnich pięciu lat, a więc odkąd BGK udziela polskim przedsiębiorcom wsparcia gwarancyjnego w ramach Funduszu Gwarancyjnego POIR do końca 2022 roku, wartość udzielonych gwarancji Biznesmax sięgnęła niemal 3,8 mld PLN. Zabezpieczono dzięki nim kredyty o skumulowanej wartości około 6,1 mld PLN. Umożliwiono lub ułatwiono w ten sposób dostęp do finansowania niemal 1,5 tys. mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Tylko w ciągu niespełna trzech ostatnich lat, a więc od czasu obowiązywania preferencyjnych warunków udzielania gwarancji Biznesmax (wprowadzono je w maju 2020), zabezpieczono kredyty o wartości sięgającej niemal 5,6 mld PLN. Świadczy to o tym, że gwarancje Biznesmax w trudnym okresie wyzwań społeczno-gospodarczych i geopolitycznej niepewności okazały się szczególnie atrakcyjnym wsparciem dla polskich przedsiębiorców.

Jak wynika z danych zaprezentowanych w raporcie, gwarancje Biznesmax ułatwiają dostęp do finansowania dla tych firm z sektora MŚP, które stawiają na rozwój i inwestycje. Produkt ten jest znany coraz lepiej, a proces jego pozyskiwania jest oceniany coraz bardziej pozytywnie przez przedsiębiorców i doradców bankowych.

Zapraszam do zapoznania się z treścią raportu.

Z wyrazami szacunku,

Mateusz Walewski

Główny Ekonomista

Dyrektor Departamentu Badań i Analiz

Bank Gospodarstwa Krajowego

1.	Gwarancje Biznesmax jako produkt BGK – założenia i rezultaty	7
2.	Gwarancje Biznesmax w ograniczaniu luki finansowej	11
3.	Wpływ gwarancji Biznesmax na rozwój i funkcjonowanie firm z sektora MŚP	15
4.	Gwarancje Biznesmax w ocenie doradców bankowych	24
	Aneks	31

- Ponad dwie piąte beneficjentów gwarancji Biznesmax (41%) przyznaje, że bez gwarancji nie uzyskałoby kredytu lub uzyskałoby go na gorszych warunkach. To wynik o 5 pp. wyższy niż w poprzedniej edycji badania. Wartość dodatkowego kredytu, który dzięki gwarancjom Biznesmax został wypłacony od sierpnia 2021 do końca lipca 2022 roku to ponad 838 mln PLN (około 263 mln PLN więcej niż w analogicznym okresie rok wcześniej). Wzrost odsetka beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy znajdują się w luce oznacza, że wsparcie BGK w dobie kryzysu jest szczególnie istotne dla polskiej gospodarki. Dzięki zabezpieczeniu jakie dają gwarancje realizowanych jest szeregi inwestycji, które bez wsparcia BGK nie miałyby możliwości zaistnieć ze względu na utrudniony dostęp do kapitału.
- Spowolnienie gospodarcze, rosnąca niepewność i wzrost kosztów obsługi zadłużenia przyczyniają się do mniejszej akcji kredytowej i tym samym zmniejszonego popytu na gwarancje. Średnia miesięczna wartość kredytu wygenerowanego dzięki gwarancjom Biznesmax spadła z 218,6 mln PLN w 2021 roku do 153,9 mln PLN w 2022 roku, a gwarancji – ze 133,3 mln PLN do 88,6 mln PLN. Oznacza to, że wartość udzielonych gwarancji w 2022 roku jest o 27% niższa niż rok wcześniej.
- Pomimo niepewności i spowolnienia gospodarczego, odsetek beneficjentów, którzy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie zrealizowali lub podjęli realizację inwestycji wzrósł w obecnej edycji badania z 69% do 79%. Co istotne, zmiana ta dotyczy również firm, które w analizowanym okresie pozyskały kredyt płynnościowy z gwarancją Biznesmax - 69% z nich w przeciągu 12 miesięcy przed badaniem podjęło się realizacji inwestycji.
- O tym, że gwarancje Biznesmax wspierają innowacyjność świadczy fakt, że przedsiębiorcy korzystający z tego produktu dokonywali inwestycji czterokrotnie częściej niż przeciętna firma z sektora MŚP, a inwestycje te dziewięciokrotnie częściej miały charakter innowacyjny. Co trzecia (32%) inwestycja zrealizowana przez beneficjentów gwarancji Biznesmax miała w ich ocenie pozytywny wpływ na środowisko.
- Firmy, którym udzielono wsparcia osiągają istotnie lepsze rezultaty swojej działalności niż przeciętne przedsiębiorstwo z sektora MŚP. Beneficjenci gwarancji Biznesmax niemal pięciokrotnie częściej niż ogół MŚP deklarują, że w ciągu roku przed badaniem rozwinęli eksport, poprawili swoją sytuację finansową oraz zwiększali zatrudnienie, a czterokrotnie częściej wskazują na poprawę swojej sytuacji rynkowej.
- 86% badanych doradców ocenia aktualne warunki udzielania gwarancji Biznesmax jako korzystne z punktu widzenia firm spełniających kryteria ubiegania się o kredyt. Potwierdzeniem tego są również opinie beneficjentów, którzy w zdecydowanej większości uznają gwarancję Biznesmax za produkt zgodny z oczekiwaniami i niezmiennie niemal powszechnie są skłonni polecać go innym przedsiębiorcom.
- Gwarancja Biznesmax jest niezmiennie oceniana jako produkt atrakcyjny, zwłaszcza dla firm innowacyjnych i efektywnych ekologicznie (głównie średnich i małych). Efektywność ekologiczna staje się zresztą kryterium, które coraz częściej stanowi podstawę udzielenia kredytu.
- Doradcy przewidują, że w najbliższych miesiącach popularności gwarancji Biznesmax nie będzie wyróżniała się już tak pozytywnie na tle innych produktów gwarancyjnych dostępnych na rynku, jak spodziewano się chociażby rok temu. Wprawdzie oczekiwana są nadal optymistyczne (co wynika z preferencyjnych warunków udzielania wsparcia i rosnącej rozpoznawalności tego produktu wśród przedsiębiorców), jednak wyraźnie gorsze niż przed rokiem. Badani doradcy potwierdzają, że głównym czynnikiem ograniczającym dostęp do gwarancji Biznesmax jest aktualna sytuacja gospodarcza, która negatywnie wpływa na kondycję firm, a w związku z tym także na ich plany rozwojowe.
- Rozwiązaniem, które zdaniem 80% doradców mogłoby poprawić popularność gwarancji Biznesmax jest zwiększenie wartości dopłat do odsetek, które można pozyskać razem z gwarancją. Połowa badanych doradców twierdzi, że dopłata do odsetek powinna wynosić nie mniej niż 6%.
- Rosnące doświadczenie doradców w obsłudze gwarancji Biznesmax, a także coraz większa wiedza przedsiębiorców na temat tego produktu (zdarza się, że firmy sięgają po gwarancję Biznesmax kilkakrotnie), powodują, że sam proces pozyskania wsparcia sprawia coraz mniej problemów. Znaczna część doradców nadal uważa, że gwarancje Biznesmax są trudniejsze w obsłudze niż pozostałe produkty gwarancyjne BGK. W ich postulatach częściej jednak pojawiają się sugestie zwiększenia limitów sprzedaży na poszczególne banki oraz rozszerzenia zakresu kryteriów przyznawania wsparcia niż sugestie dotyczące dalszego upraszczania procedur.

1903

gwarancji Biznesmax z dotacją udzielono od początku trwania programu do końca 2022 roku; wsparciem objęto 1486 firm z sektora MŚP

33%

beneficjentów gwarancji Biznesmax w ciągu 12 miesięcy przed badaniem zwiększyło zatrudnienie, w połowie przypadków było to możliwe dzięki gwarancji

3,8
mld PLN

to wartość gwarancji Biznesmax udzielonych od początku trwania programu do grudnia 2022 roku; pozwoliło to zabezpieczyć kredyty o wartości około 6,1 mld PLN

79%

beneficjentów gwarancji Biznesmax w ciągu 12 miesięcy przed badaniem zrealizowało lub rozpoczęło realizację inwestycji

41%

firm, które uzyskały kredyt z gwarancją Biznesmax w okresie od sierpnia 2021 do końca lipca 2022 roku bez wsparcia BGK nie otrzymałoby finansowania lub otrzymałoby je na gorszych warunkach

69%

firm, które pozyskały kredyt płynnościowy, formalnie niezobowiązujący do inwestycji, w ciągu 12 miesięcy przed badaniem rozpoczęło lub wdrożyło projekt inwestycyjny (często innowacyjny)

838
mln PLN

to kwota dodatkowego kredytu, który udało się wygenerować dzięki gwarancjom Biznesmax od sierpnia 2021 do końca lipca 2022 roku

92%

doradców bankowych uważa, że gwarancja Biznesmax jest odpowiednim produktem dla firm wdrażającym rozwiązania proekologiczne, a 91% dedykuje ten produkt szczególnie firmom innowacyjnym

41%

beneficjentów gwarancji Biznesmax w ciągu 12 miesięcy przed badaniem poprawiło swoją sytuację finansową, 35% umocniło pozycję rynkową, a 19% odnotowało wzrost eksportu

77%

beneficjentów gwarancji Biznesmax stwierdza, że produkt ten spełnia ich oczekiwania, a 93% poleciłoby go innym przedsiębiorcom z sektora MŚP

- Badanie ankietowe zrealizowane na potrzeby raportu obejmowało przedsiębiorców, którzy w okresie od 1 sierpnia 2021 do 31 lipca 2022 roku pozyskali kredyt zabezpieczony gwarancją Biznesmax (inwestycyjny lub obrotowy) lub pozyskali kredyt inwestycyjny z gwarancją w okresie przed 1 sierpnia 2021, natomiast na okres od 1 sierpnia 2021 do 31 lipca 2022 roku zaplanowali datę zakończenia inwestycji. Badanie beneficjentów gwarancji Biznesmax zostało dodatkowo uzupełnione o badanie doradców bankowych, którzy zajmują się ich udzielaniem.
- Ilekroć w raporcie wykorzystuje się sformułowanie „**gwarancja Biznesmax**” należy przez to rozumieć **gwarancję Biznesmax z dopłatą** udzielaną z Funduszu Gwarancyjnego wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (FG POIR).
- **Ogół MŚP** to wszystkie przedsiębiorstwa, które wzięły udział w badaniu zrealizowanym przez BGK w okresie od 28 marca do 9 maja 2022 roku, niezależnie od tego, czy posiadają one gwarancje BGK, czy nie. Jest to losowo-kwotowa próba wszystkich firm z sektora MŚP w Polsce - została wybrana w sposób losowy z uwzględnieniem pewnych korekt (co miało na celu zapewnienie odpowiednich liczebności wszystkich kategorii przedsiębiorców), a następnie skorygowana z wykorzystaniem wag analitycznych tak, aby oddawała charakterystyki ogółu polskich MŚP ze względu na wielkość, sektor działalności i makroregion.
- Do oceny wpływu gwarancji BGK na lukę finansową stosujemy w niniejszym raporcie dwa podejścia analityczne:
 - I – za znajdujących się w luce uznajemy tylko przedsiębiorców, którzy przyznają, że bez gwarancji BGK nie uzyskaliby finansowania (ujęcie wąskie);

- II – za znajdujących się w luce uznajemy przedsiębiorców, którzy przyznają, że bez gwarancji BGK nie uzyskaliby finansowania albo uzyskaliby je na gorszych warunkach niż warunki wnioskowane (ujęcie szerokie).

Należy jednak pamiętać, że w luce finansowej znajdują się z pewnością również przedsiębiorcy, którzy w ogóle nie aplikowali o wsparcie w postaci gwarancji BGK, a mają utrudniony dostęp do kapitału oraz potencjalnie tacy, którzy aplikowali o wsparcie w postaci gwarancji BGK, ale go nie uzyskali.

- Głównymi obiorcami wsparcia gwarancyjnego są firmy, które dzięki gwarancji Biznesmax pozyskują finansowanie na realizację inwestycji. Od kiedy warunki udzielania gwarancji zostały zmienione w odpowiedzi na wyzwania wywołane przez pandemię COVID-19, gwarancje Biznesmax mogą służyć także zabezpieczaniu kredytów płynnościowych. W tym przypadku nie jest konieczne, aby beneficjent gwarancji Biznesmax realizował inwestycję. Jak się jednak okazuje, również kredyty płynnościowe zabezpieczane gwarancjami Biznesmax nierzadko służą realizacji inwestycji. W związku z tym w części 3 raportu osobno analizowane są działania inwestycyjne tych beneficjentów, którzy od początku zakładają i deklarują chęć realizacji inwestycji (inwestycja jest warunkiem zawartej umowy) oraz tych, którzy choć wykorzystywali gwarancje do poprawy płynności, ostatecznie również zrealizowali jakąś inwestycję.
- Szczegółowe informacje dotyczące organizacji i przebiegu badania, a także zastrzeżenia związane z liczebnością próby badawczej zostały zamieszczone w załączniku metodologicznym na końcu raportu.

1.

**Gwarancje Biznesmax jako
produkt BGK – założenia
i rezultaty**

Zmienione warunki udzielania gwarancji Biznesmax w związku z pandemią i wojną ułatwiają dostęp do finansowania firmom z sektora MŚP

Biznesmax jest bezpłatną gwarancją spłaty kredytu udzielaną w ramach Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (FG POIR). BGK realizuje ten instrument finansowy w formule projektu pozakonkursowego „Utworzenie i dokapitalizowanie Funduszu Gwarancyjnego wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw” dofinansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Celem projektu jest wspieranie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw oraz zwiększenie potencjału innowacyjności w sektorze MŚP z uwzględnieniem firm efektywnych ekologicznie.

Uzyskanie gwarancji Biznesmax wiąże się z możliwością **otrzymania dopłaty do oprocentowania kredytu** objętego gwarancją. Jest to dotacja refundująca część zapłaconych odsetek.

Wartość projektu to ok. 3,14 mld PLN, w tym ok. **2,49 mld PLN stanowią środki europejskie** pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a **453 mln PLN to krajowy wkład prywatny**.

Środki z Funduszu Gwarancyjnego umożliwiają **udzielenie gwarancji o wartości ok. 5,43 mld PLN**, które mogą zabezpieczyć innowacyjnym przedsiębiorcom z sektora MŚP spłatę **kredytów o wartości około 6,79 mld PLN**. Dodatkowe środki o wartości 796 mln PLN są przeznaczone na wsparcie dotacyjne w postaci dopłat do zapłaconych odsetek (tzw. dopłat do oprocentowania).

Wartość jednostkowej gwarancji może wynieść maksymalnie **2,5 mln EUR**. Gwarancja Biznesmax **zabezpiecza do 80%** kapitału kredytu i może być przyznana na okres **do 20 lat** – w formie pomocy de minimis lub w formie regionalnej pomocy inwestycyjnej.

Gwarancja z założenia zabezpiecza spłatę kredytu przeznaczonego na finansowanie rozwoju działalności gospodarczej innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym projekty z efektem ekologicznym. W związku z pandemią COVID-19, a następnie w wyniku agresji Rosji na Ukrainę, mając na uwadze konieczność zapewnienia przedsiębiorcom szerszego wsparcia, w programie gwarancji Biznesmax, podobnie jak w innych programach gwarancyjnych, nastąpiły pewne zmiany, które ułatwiają firmom z sektora MŚP dostęp do kredytów i pozwalają zachować płynność finansową w warunkach niekorzystnej koniunktury.

Zmiany wprowadzone w programie gwarancji Biznesmax w 2020 roku i obowiązujące (ze zmianami) do 31 grudnia 2023 roku:

- możliwość objęcia gwarancją, stanowiącą pomoc de minimis, kredytu płynnościowego (definiowanego jako obrotowy odnawialny lub nieodnawialny) z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej;
- kredyty płynnościowe¹ nie muszą wykazywać związku z realizowaną lub zakończoną inwestycją i są uruchamiane na uproszczonych zasadach – bez przedkładania w banku dokumentów finansowo-księgowych;
- w przypadku gwarancji stanowiącej pomoc de minimis nie obowiązuje katalog kosztów kwalifikowalnych inwestycji i obowiązek przedkładania przez kredytobiorcę planu projektu inwestycyjnego – kredyt udzielany jest na podstawie procedury banku i wykorzystywany na finansowanie zgodnie z celem określonym w umowie kredytu;
- z gwarancji obejmującej kredyt płynnościowy, oprócz podmiotów innowacyjnych, mogą skorzystać również firmy efektywne ekologicznie, które wdrażały u siebie ekologiczne rozwiązania – w tym celu wprowadzono nowe podmiotowe kryterium dostępu;
- wydłużono do końca 2023 r. okres obowiązywania dopłaty do oprocentowania kredytu (pierwotnie miała obowiązywać do końca 2020 r.) . Aktualnie dla kredytu objętego gwarancją udzieloną do dnia 31 grudnia 2021 r. stawka roczna dla wyliczenia dopłaty do oprocentowania kredytu wynosi 5%, natomiast dla kredytu objętego gwarancją udzieloną od dnia 1 stycznia 2022 r. stawka roczna dla wyliczenia dopłaty do oprocentowania kredytu w pierwszym roku kredytowania objętym dopłatą wynosi 8%, a w kolejnych dwóch latach – 4%;
- systemem dopłat do odsetek objęto również kredyty odnawialne.

Maksymalna wartość gwarancji Biznesmax – bez względu na rodzaj kredytu – to 2,5 mln EUR, przy czym gwarancja zabezpieczająca kredyt odnawialny nie może przekroczyć 39 m-cy, natomiast dla kredytów inwestycyjnych i obrotowych nieodnawialnych powiązanych z inwestycją okres obowiązywania gwarancji to maksymalnie 20 lat. Zmienione warunki przyznawania gwarancji Biznesmax obowiązują do końca 2023 roku.

1 – rozumiane jako kredyty obrotowe nieodnawialne lub odnawialne, udzielone w złotych przez Bank Kredytujący z przeznaczeniem, na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej

Podstawowe parametry gwarancji Biznesmax z dotacją obowiązujące w 2022 roku

Rys. 1. Gwarancja Biznesmax – dwa komponenty finansowe

I. Gwarancja spłaty kredytu

do 80% kwoty kredytu

zakres gwarancji

2,5 mln EUR

maksymalna kwota gwarancji

do 20 lat

okres gwarancji (z zastrzeżeniem kredytu odnawialnego: do 39 mc-y)

Brak prowizji

za udzielenie gwarancji

Weksel in blanco

zabezpieczenie gwarancji na rzecz BGK

Pomoc de minimis albo regionalna pomoc inwestycyjna

forma pomocy publicznej

II. Dopłata do odsetek

Przedsiębiorca, który prawidłowo wykorzysta kredyt objęty gwarancją i nie ma zaległości w jego spłacie może wnioskować o dotację refundującą zapłacone odsetki. Wnioski o dopłatę można składać do 31 grudnia 2027 r.

Do 3 lat

okres refundacji – liczony od daty uruchomienia kredytu

8% wypłaconej kwoty kapitału kredytu

za pierwszy rok okresu kredytowania objętego dopłatą oraz 4% w kolejnych dwóch latach¹

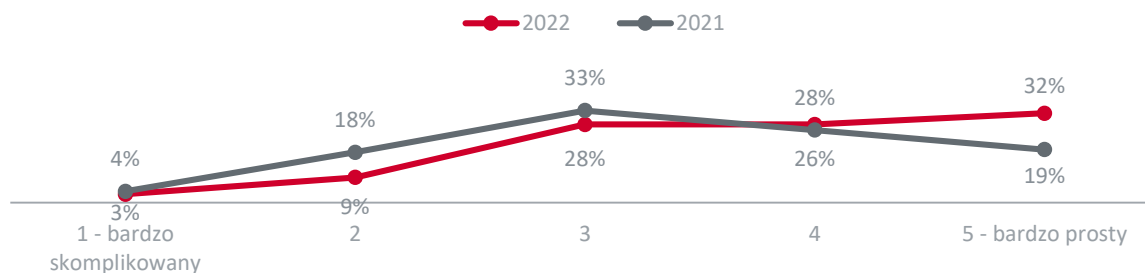
Pomoc de minimis

forma pomocy

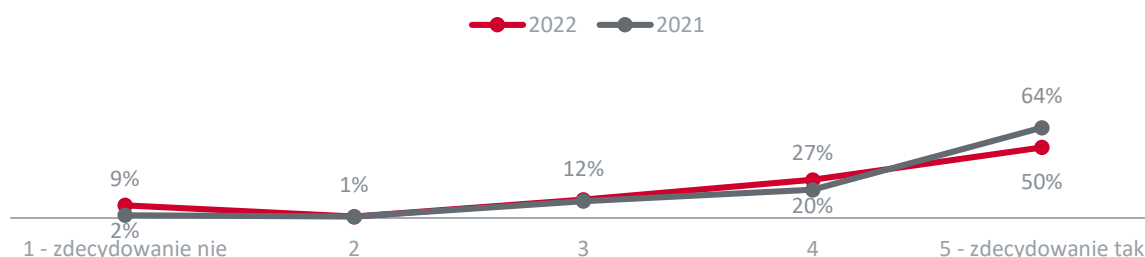
1 - Dotyczy kredytów objętych gwarancją udzieloną od dnia 1 stycznia 2022 roku. Dla kredytu objętego gwarancją udzieloną do dnia 31 grudnia 2021 r. stawka roczna dla wyliczenia dopłaty do oprocentowania kredytu wynosi 5%. Historycznie preferencyjne stawki dopłaty do oprocentowania kredytu zmieniały się w czasie i wynosiły od 3,33% do 5% kwoty kapitału kredytu rocznie przez okres maksymalnie 3 lat.

Gwarancje Biznesmax są postrzegane jako dobrze dopasowane do oczekiwań przedsiębiorców i coraz mniej skomplikowane w procedowaniu

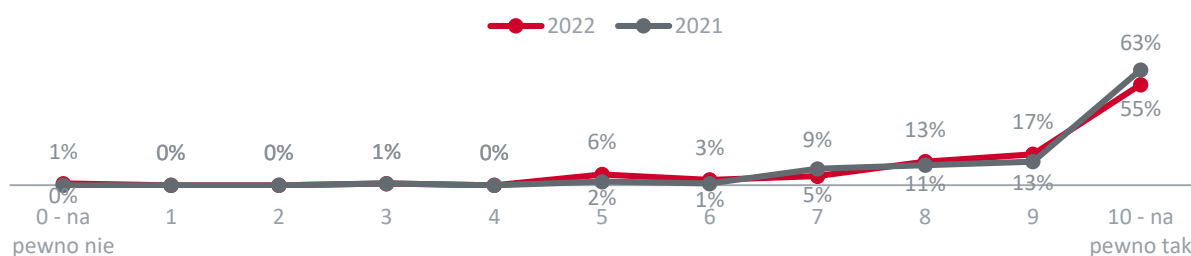
Rys. 2. Ocena poziomu skomplikowania procesu pozyskania gwarancji Biznesmax

Rys. 3. Ocena gwarancji Biznesmax pod względem realizacji oczekiwań

Rys. 4. Skłonność do polecenia gwarancji Biznesmax innym przedsiębiorcom

Rok badania	Średnia
2021	3,39
2022	3,76

Gdzie:

1 – bardzo skomplikowany
5 – bardzo prosty

Rok badania	Średnia
2021	4,02
2022	4,07

Gdzie:

1 – zdecydowanie nie
5 – zdecydowanie tak

Rok badania	Średnia
2021	8,73
2022	8,89

Gdzie:

0 – na pewno nie
10 – na pewno tak

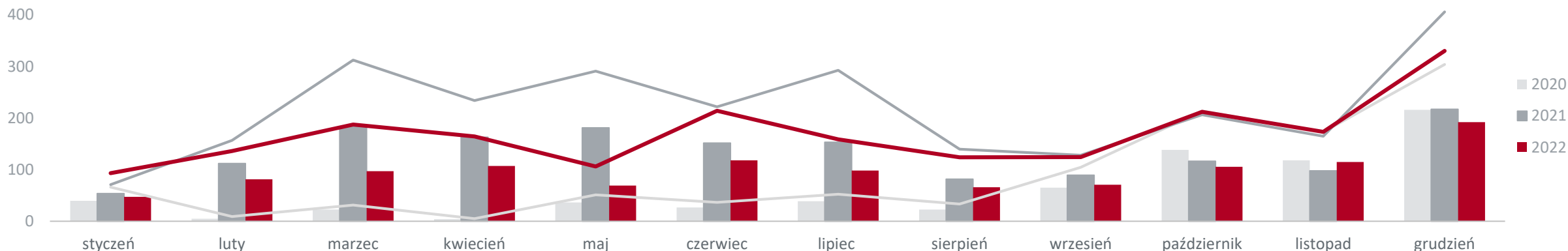
- Kredyty z gwarancjami Biznesmax są niezmiennie postrzegane przez odbiorców bardzo pozytywnie. Wprawdzie sam proces ich pozyskiwania oceniany jest jako bardziej skomplikowany niż chociażby proces aplikowania o gwarancje de minimis (różnica średnich ocen na skali 1-5 wyniosła 0,4), jednak w porównaniu do ocen ubiegłorocznych również w tym względzie zauważalna jest istotna poprawa (wzrost średniej ocen z 3,39 do 3,76, gdzie 1 oznacza proces bardzo skomplikowany, a 5 – bardzo prosty). Odsetek beneficjentów, którzy twierdzą, że proces pozyskania kredytu z gwarancją Biznesmax jest prosty wzrósł w porównaniu do ubiegłego roku z 45% do 60%, a tych którzy oceniają go jako skomplikowany zmniejszył się z 22% do 12%.
- Przedsiębiorcy zapytani o to, co stanowiło dla nich największą trudność w procesie pozyskania kredytu z gwarancją Biznesmax, w zdecydowanej większości uznali, że żadne trudności nie wystąpiły (57% wskazań) lub nie potrafili takiej trudności zidentyfikować (35% odpowiedzi „trudno powiedzieć”). Nieliczni (łącznie 8%) mówili o rozbudowanej i skomplikowanej dokumentacji oraz – zdecydowanie rzadziej – o kryteriach udzielenia gwarancji, które były dla niektórych trudne do spełnienia.
- O ile proces pozyskiwania gwarancji, choć oceniany coraz lepiej, zdaniem części respondentów nadal jest dość skomplikowany, o tyle sam produkt spełnia oczekiwania zdecydowanej większości beneficjentów (średnia 4,07 na skali od 1 do 5, gdzie 5 oznacza „zdecydowanie tak”), a co za tym idzie, są oni skłonni niemal powszechnie rekomendować go innym firmom z sektora MŚP (średnia ocena to 8,89 na skali od 0 do 10, gdzie 10 oznacza „na pewno tak”).

2.

**Gwarancje Biznesmax
w ograniczaniu luki
finansowej**

Od początku trwania programu do końca 2022 udzielono ok. 3,8 mld PLN gwarancji Biznesmax, co pozwoliło zabezpieczyć kredyt o wartości 6,1 mld PLN

Rys. 5. Miesięczna wartość udzielonych gwarancji Biznesmax (wykres kolumnowy) i wartość zabezpieczonych kredytów (wykres liniowy) w latach 2020-2022 [mln PLN]

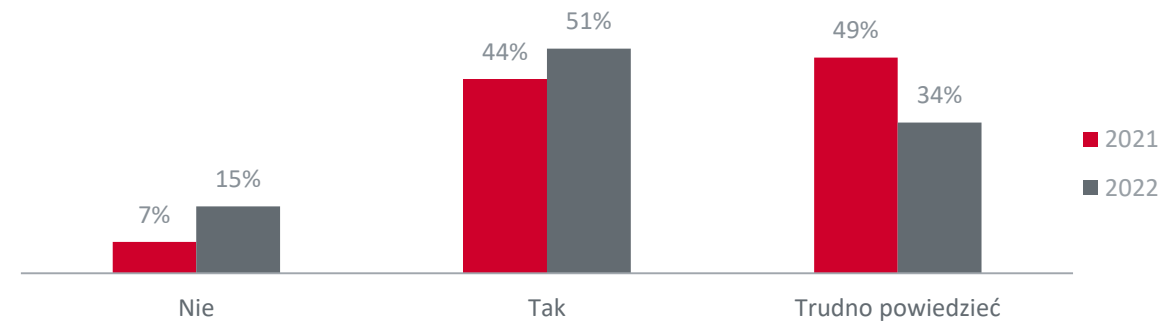
- W latach 2017-2022 BGK udzielił łącznie 1,9 tysięcy gwarancji Biznesmax z dotacją dla około 1,5 tysięcy przedsiębiorców z sektora MŚP. Zainteresowanie gwarancjami Biznesmax wzrosło po zmianie warunków ich udzielania na bardziej preferencyjne, co było związane z zaburzeniami rynkowymi wywołanymi przez pandemię COVID-19. 92% wszystkich gwarancji zostało udzielonych na zmienionych warunkach.
- Od początku trwania programu (od października 2017 roku) do grudnia 2022 roku udzielono gwarancji Biznesmax o łącznej wartości ok. 3,8 mld PLN, co pozwoliło zabezpieczyć kredyt o wartości 6,1 mld PLN.
- W okresie objętym badaniem (od 1 sierpnia 2021 do 31 lipca 2022 roku) udzielono 624 gwarancji na kwotę 1,2 mld PLN i zabezpieczono w ten sposób kredyty o wartości 2,1 mld PLN. W porównaniu z wcześniejszym okresem wartość udzielonych gwarancji spadła o 22%.
- Wzrost kosztów obsługi długu spowodowany systematycznym podwyższaniem stóp procentowych od października 2021 roku bez wątpienia przyczynił się do spadku zainteresowania kredytami. W konsekwencji wyhamowany został także dotychczasowy trend rosnącego popytu na gwarancje BGK. Wartość udzielonych gwarancji w 2022 roku jest o 27%

niższa niż rok wcześniej. Średnia miesięczna wartość wygenerowanego kredytu spadła z 218,6 mln PLN w 2021 do 168,6 mln PLN w 2022 roku (a średnia miesięczna wartość gwarancji ze 133,3 mln PLN do 97,2 mln PLN).

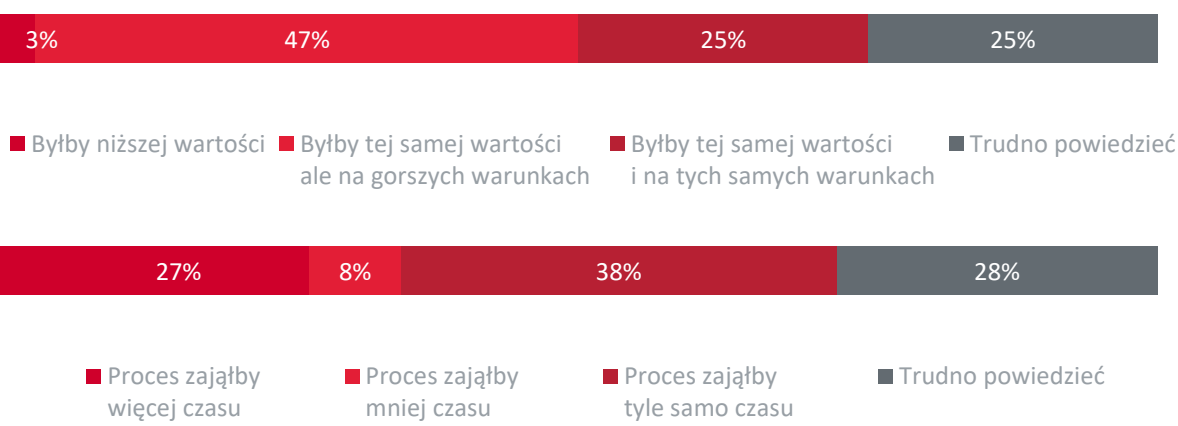
- 34% beneficjentów, którzy w okresie od sierpnia 2021 do lipca 2022 roku zaciągnęli kredyt z gwarancją Biznesmax uzyskało go w ramach tzw. ścieżki podmiotowej, którą definiuje lista 17 kryteriów określających warunki dostępu do finansowania.
- Niemal połowa firm, które uzyskały finansowanie w ramach ścieżki podmiotowej (49%) skorzystała z kryterium wzrostu przychodów o średnio 15% rocznie w ciągu ostatnich 3 lat obrotowych. Realizacja tego warunku pozwoliła im uzyskać dostęp do gwarancji Biznesmax. Stanowi to potwierdzenie, że gwarancje Biznesmax trafiają do przedsiębiorstw intensywnie rozwijających się, których obroty szybko rosną.
- Z danych wynika, że gwarancje Biznesmax coraz częściej trafiają do firm, które realizują projekty o charakterze innowacji proekologicznych z efektem ekologicznym. Ponad jedna piąta firm biorących udział w badaniu (22%) wskazała na przedmiotową ścieżkę proekologiczną, jako kluczową dla pozyskania finansowania.

Odsetek firm, które twierdzą, że bez gwarancji Biznesmax nie uzyskałyby kredytu jest aktualnie ponad dwukrotnie wyższy niż rok wcześniej

Rys. 6. Ocena perspektyw pozyskania kredytu bez gwarancji Biznesmax

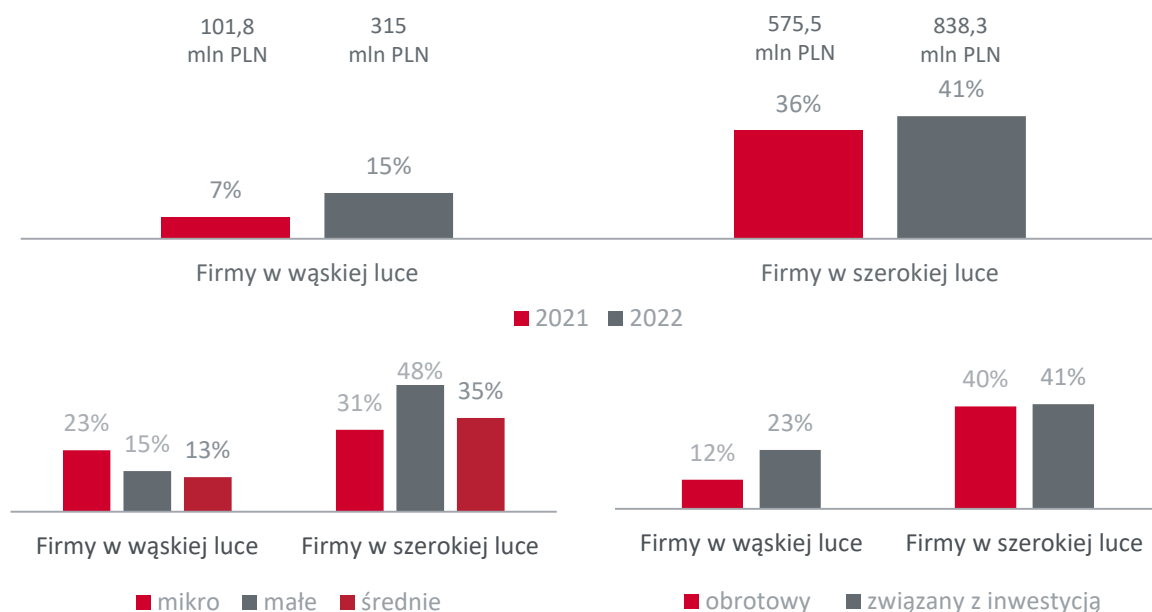
Rys. 7. Warunki pozyskania kredytu bez gwarancji Biznesmax w ocenie osób przekonanych, że bez gwarancji również uzyskaliby kredyt

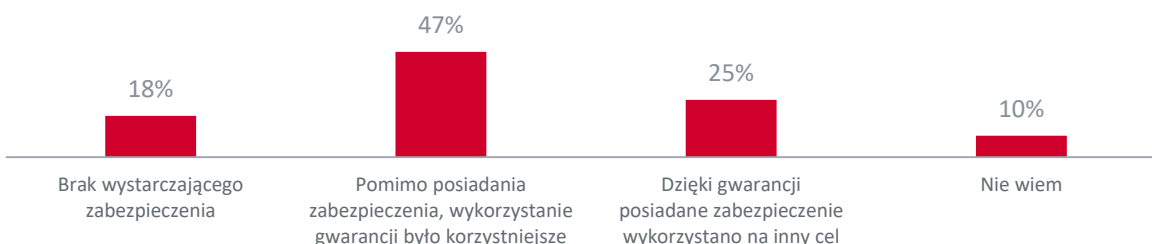
- 15% firm, które w okresie od sierpnia 2021 do lipca 2022 roku zaciągnęły kredyt z gwarancją Biznesmax przyznaje, że bez wsparcia BGK uzyskanie finansowania byłoby niemożliwe. Te podmioty definiują zakres wąsko rozumianej luki finansowania. Co istotne, w porównaniu do poprzedniego badania, odsetek podmiotów znajdujących się w wąsko rozumianej luce uległ podwojeniu.
- W ciągu ostatniego roku zwiększył się także odsetek firm, które twierdzą, że nawet bez gwarancji Biznesmax uzyskałyby kredyt (z 44% do 51%). W dużej mierze są to jednak subiektywne oceny respondentów, często niepoparte jakąkolwiek wcześniejszą próbą pozyskania finansowania bez wsparcia BGK.
- Prawie połowa spośród ankietowanych, którzy twierdzą, że nawet bez gwarancji Biznesmax uzyskaliby finansowanie (47%), przyznaje, że taki kredyt byłby wprawdzie takiej samej wartości, ale na gorszych warunkach. Tylko 3% z nich uważa, że bez gwarancji uzyskałoby kredyt o niższej wartości. Z kolei ponad jedna czwarta (27%) jest zdania, że uzyskanie kredytu bez gwarancji zajęłoby im więcej czasu.
- Jedynie 20% ankietowanych przedsiębiorców przekonanych, że bez gwarancji Biznesmax również pozyskaliby finansowanie, uznaje, że taki kredyt byłby tej samej wartości, na tych samych warunkach i pozyskany w tym samym lub krótszym czasie. Zbliżony odsetek (19%) stanowią firmy, które sądzą, że kredyt bez gwarancji byłby tej samej wartości, jednak na gorszych warunkach, a pozyskanie go zajęłoby więcej czasu.
- W porównaniu do wyników ubiegłorocznego badania, zmniejszył się odsetek beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy nie potrafili jednoznacznie ocenić, czy bez wsparcia BGK pozyskaliby potrzebne finansowanie (z 49% do 34%). Oznacza to, że rośnie świadomość firm co do ich sytuacji finansowej i zdolności kredytowej. Co istotne, odpowiedzi „trudno powiedzieć” udzielane są najczęściej przez przedsiębiorców, którzy pozyskali gwarancję na relatywnie wysokie kwoty kredytów.

41% przedsiębiorców deklaruje, że bez gwarancji Biznesmax nie uzyskaliby kredytu lub uzyskaliby go na gorszych warunkach

Rys. 8. Odsetek firm w luce finansowej oraz dodatkowy udzielony kredyt¹

Rys. 9. Najczęściej wskazywane powody skorzystania z gwarancji

- 315 mln PLN to dodatkowa kwota kredytu, którą dzięki gwarancjom Biznesmax udało się wygenerować w okresie od sierpnia 2021 do lipca 2022 roku - jest to wartość luki finansowej w wąskim zakresie, którą udało się domknąć dzięki gwarancjom Biznesmax.
- Jeżeli dodamy do tego przedsiębiorców, którzy twierdzą, że bez gwarancji Biznesmax co prawda uzyskaliby kredyt, ale na gorszych warunkach, uzyskamy wartość luki finansowej w szerokim ujęciu – wynosi ona 838,3 mln PLN. W tak zdefiniowanej luce znajdowało się 41% beneficjentów gwarancji Biznesmax. Co istotne, w obu szacunkach wartości luki są znacznie wyższe niż te odnotowane przed rokiem.
- Zauważalna jest prawidłowość, że odsetek firm znajdujących się w wąskiej luce jest tym większy, im mniejsza jest firma (dla mikroprzedsiębiorstw luka w wąskim ujęciu wynosi aż 23%). W przypadku szerokiego ujęcia luki prawidłowość taka nie daje się obserwować.
- Luka w wąskim ujęciu jest też znacznie wyższa w przypadku gwarancji udzielonych w celu zabezpieczenia kredytów inwestycyjnych (wynosi 23%, podczas gdy dla kredytów obrotowych 12%). Wielkość luki w szerokim ujęciu nie jest jednak uzależniona od charakteru kredytu, który zabezpiecza gwarancja instrumentu finansowego. Zarówno w przypadku kredytów obrotowych, jak i związanych z inwestycją, w luce w szerokim ujęciu znajdowało się około 40% beneficjentów gwarancji Biznesmax.
- Kluczowym powodem skorzystania z gwarancji Biznesmax były dla przedsiębiorców przede wszystkim jej atrakcyjne warunki, w tym chociażby możliwość wnioskowania o refundację części odsetek. Jedynie co piąte przedsiębiorstwo twierdzi, że powodem skorzystania z oferty Biznesmax był brak wystarczającego zabezpieczenia kredytu. Co ciekawe odsetek ten jest dwukrotnie niższy niż w przypadku beneficjentów gwarancji de minimis (42%), co świadczy o wyraźnej specyfice odbiorców gwarancji Biznesmax na tle beneficjentów innych programów gwarancyjnych.

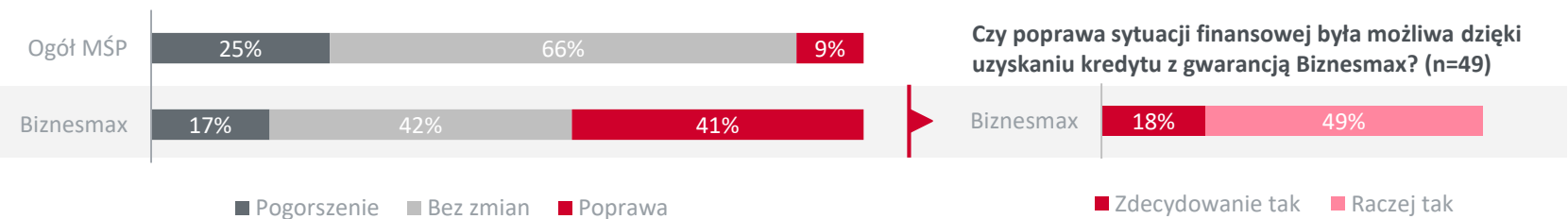
1 - Są to wartości ekstrapolowane na populację beneficjentów gwarancji Biznesmax na podstawie wyników uzyskanych w zrealizowanej próbie.

3.

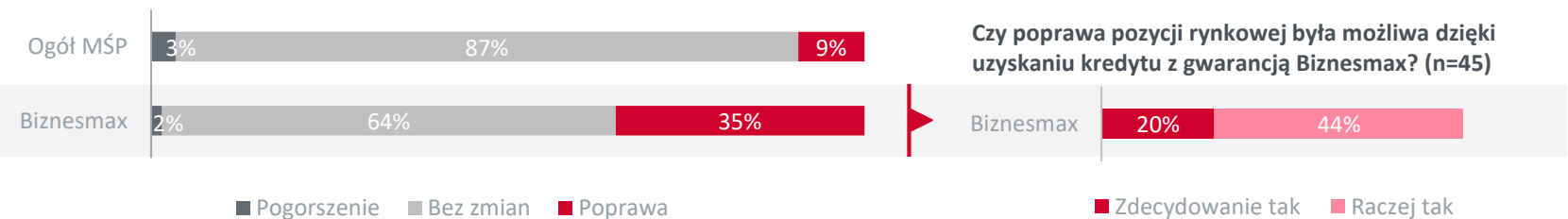
**Wpływ gwarancji Biznesmax
na rozwój i funkcjonowanie
firm z sektora MŚP**

Beneficjenci gwarancji Biznesmax, którzy poprawili swoją sytuację finansową i pozycję rynkową lub rozwinęli eksport w większości przypisują to pozyskanemu wsparciu

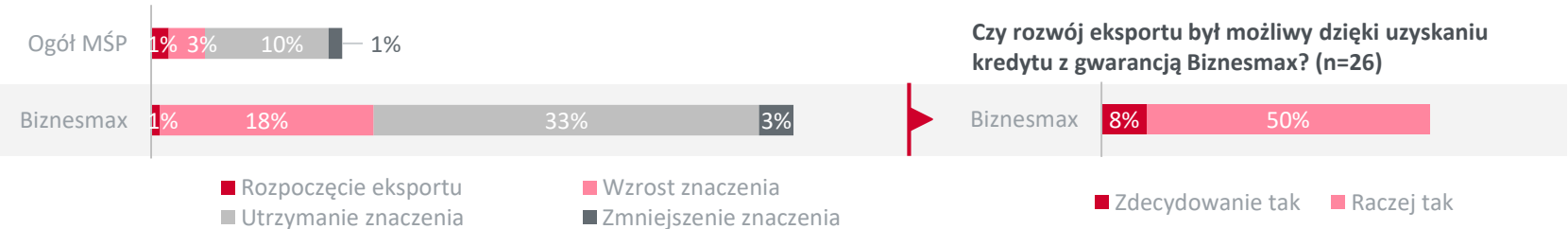
Rys. 10. Zmiana **sytuacji finansowej**¹ firmy w ostatnich 12 miesiącach³

Rys. 11. Zmiana **pozycji rynkowej** w ostatnich 12 miesiącach³

Rys. 12. Zmiana tendencji **eksportowych** w ostatnich 12 miesiącach²

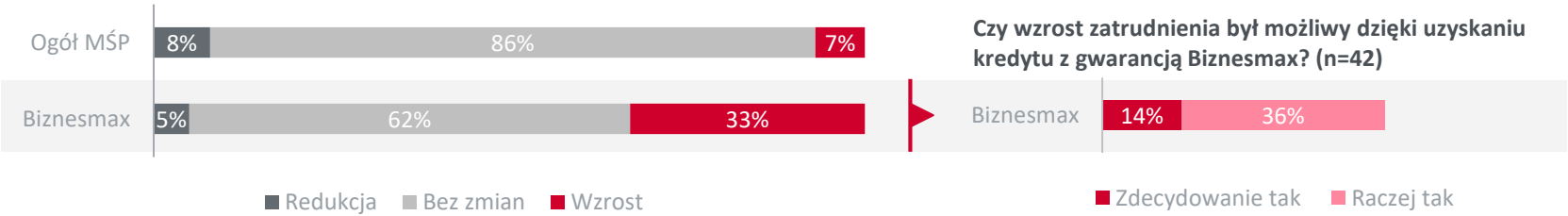

- W celu określenia rzeczywistych efektów gwarancji Biznesmax porównano sytuację beneficjentów programu z sytuacją podobnych firm z sektora MŚP, które nie skorzystały ze wsparcia BGK. Dla porządku należy zaznaczyć, że porównania tego typu nie pozwalają rozstrzygnąć kierunku przyczynowości.
- Z porównania wynika, że firmy korzystające z gwarancji Biznesmax doświadczały w ostatnim roku poprawy swojej sytuacji wyraźnie częściej niż przeciętne podmioty z sektora MŚP. 41% beneficjentów gwarancji poprawiło w tym czasie swoją sytuację finansową, podczas gdy w całej populacji MŚP odsetek ten wyniósł zaledwie 9%. Ponad jedna trzecia beneficjentów gwarancji Biznesmax (35%) doświadczyła umocnienia swojej pozycji rynkowej, wśród ogółu MŚP takie zmiany odnotowało natomiast tylko 9% firm.
- Beneficjenci gwarancji Biznesmax istotnie częściej też niż pozostałe firmy z sektora MŚP deklarują wzrost znaczenia eksportu w swojej działalności w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie (19% wobec 4% w całej populacji MŚP). Co jednak ważne, wśród beneficjentów gwarancji Biznesmax udział eksporterów jest niemal czterokrotnie wyższy niż wśród ogółu MŚP.
- Około 60% beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy w ciągu roku poprzedzającego badanie odnotowali korzystne zmiany w zakresie swojej sytuacji finansowej, pozycji rynkowej lub działalności eksportowej, w mniejszym lub większym stopniu przypisuje ten sukces finansowaniu pozyskanemu ze wsparciem BGK.

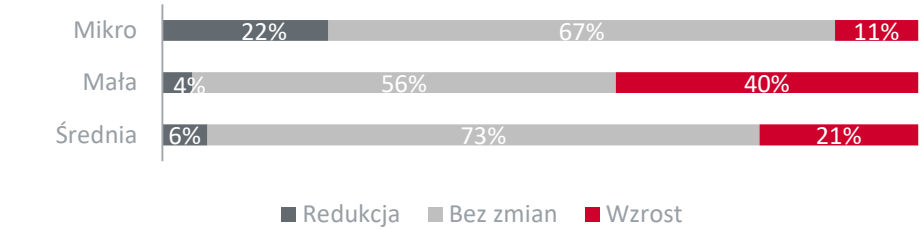
1 – W badaniu kontrolnym MŚP zabrakło pytania o zmianę ogólnej sytuacji finansowej, dlatego do porównania wyników wykorzystano pytanie o najbardziej zbliżonej treści (pytanie o obroty).
 2 – Wartości stanowiące dopełnienie do 100% reprezentują firmy niebędące eksporterami.
 3 – Odpowiedzi „trudno powiedzieć” nie zostały zaprezentowane.

W roku poprzedzającym badanie beneficjenci gwarancji Biznesmax zwiększali zatrudnienie niemal pięciokrotnie częściej niż inne firmy z sektora MŚP

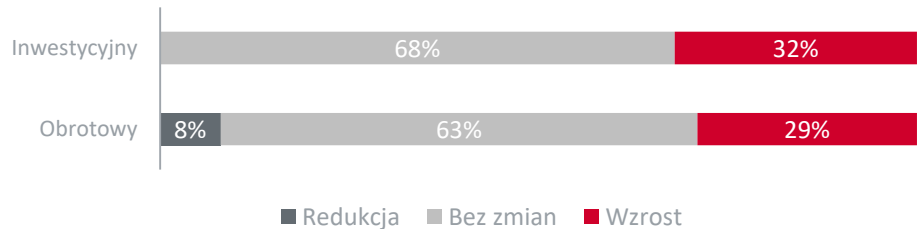
Rys. 13. Zmiana **zatrudnienia** w ostatnich 12 miesiącach¹

Rys. 14. Zmiana **zatrudnienia** w ostatnich 12 miesiącach wg wielkości firmy¹

Rys. 15. Zmiana **zatrudnienia** w ostatnich 12 miesiącach wg rodzaju kredytu¹

Tab. 1. Deklarowane zmiany zatrudnienia w sektorze MŚP

	Beneficjenci gwarancji Biznesmax	Ogół MŚP
Liczba zwolnionych	0,55	0,12
Liczba zatrudnionych	2,57	0,10
Liczba zatrudnionych dzięki gwarancjom	1,64	-

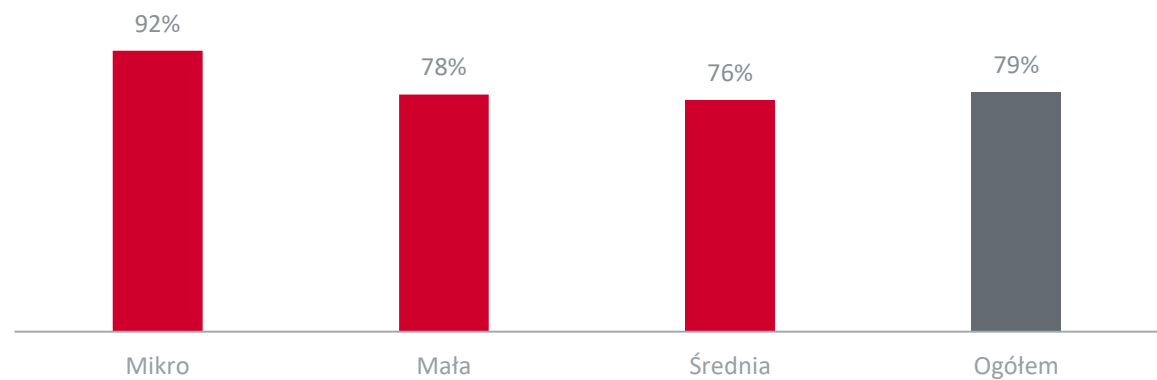
Wartości w tabeli należy odczytywać jako średnie zmiany w zatrudnieniu (liczone w osobach) przypadające na firmę z danej grupy.

- Co trzeci beneficjent gwarancji Biznesmax (33%) na przestrzeni 12 miesięcy poprzedzających realizację badania zwiększył zatrudnienie. Wśród ogółu podmiotów z sektora MŚP wzrost zatrudnienia w podobnym czasie odnotowała zaledwie co czternasta firma (7%). Odsetek firm redukujących zatrudnienie okazał się natomiast tylko nieco wyższy w całym sektorze MŚP (8%) niż wśród beneficjentów gwarancji Biznesmax (5%).
- Połowa beneficjentów wsparcia BGK, którzy zwiększyli zatrudnienie, przyznaje, że było to możliwe dzięki pozyskanemu finansowaniu.
- Wśród beneficjentów gwarancji Biznesmax zatrudnienie zwiększały najczęściej małe przedsiębiorstwa (40%), z kolei mikrofirmy – co ciekawe – częściej redukowały zatrudnienie niż je zwiększały (22% wobec 11%).
- Wzrost zatrudnienia w ostatnim roku minimalnie częściej deklarowały firmy zabezpieczające gwarancją Biznesmax kredyt inwestycyjny (32% wobec 29% w przypadku kredytu obrotowego). Tylko firmy korzystające z kredytu obrotowego redukowały zatrudnienie (8% wskazań).
- Średnia liczba nowoutworzonych miejsc pracy przez firmy korzystające z gwarancji Biznesmax (2,57 miejsca pracy na jedną firmę) znacznie przewyższa średnią liczbę miejsc pracy utworzonych przez przeciętną firmę z sektora MŚP (0,10).

1 – Odpowiedzi „trudno powiedzieć” nie zostały zaprezentowane.

Z 69% do 79% wzrósł odsetek beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy w ciągu roku przed badaniem podjęli się realizacji inwestycji, co trzecia inwestycja była korzystna dla środowiska

Rys. 16. Odsetek beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zrealizowali lub rozpoczęli realizację inwestycji

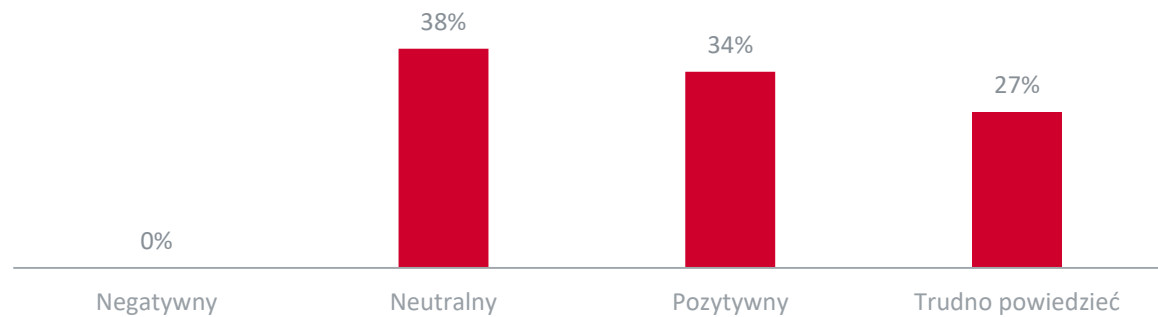

- W badanej grupie beneficjentów gwarancji Biznesmax realizację inwestycji lub jej rozpoczęcie na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy zadeklarowało aż 79% przedsiębiorców, co w porównaniu z ubiegłorocznym badaniem stanowi wzrost o 10 pp. Wśród inwestujących są zarówno podmioty korzystające z kredytu inwestycyjnego, jak i te, które gwarancją zabezpieczyły kredyt obrotowy.
- Inwestycje realizowane przez beneficjentów gwarancji Biznesmax w 34% przypadków mają charakter proekologiczny, a kolejne 38% stanowią inwestycje środowiskowo obojętne. Projekty korzystne dla środowiska najczęściej realizowały firmy, które wraz z gwarancją pozyskały kredyt inwestycyjny (52% wskazań). Rzadziej jako proekologiczne określane są inwestycje realizowane przy udziale kredytu obrotowego z inwestycją (38%), a najrzadziej inwestycje firm, które gwarancją Biznesmax zabezpieczyły kredyty obrotowe płynnościowe (25%).
- Prośrodowiskowy charakter projektów zrealizowanych przy udziale kredytów z gwarancją Biznesmax polega w większości przypadków (53% odpowiedzi) na inwestowaniu w różne formy odnawialnych źródeł energii, w tym głównie w panele fotowoltaiczne. Kolejna część inwestycji proekologicznych polega na wprowadzeniu rozwiązań zmniejszających ilość odpadów, w tym recyklingowych, a jeszcze inne służą redukcji emisji gazów cieplarnianych.

52%

projektów zrealizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z gwarancją Biznesmax miało charakter prośrodowiskowy

Rys. 17. Ocena wpływu realizowanych inwestycji na środowisko naturalne (n=99)

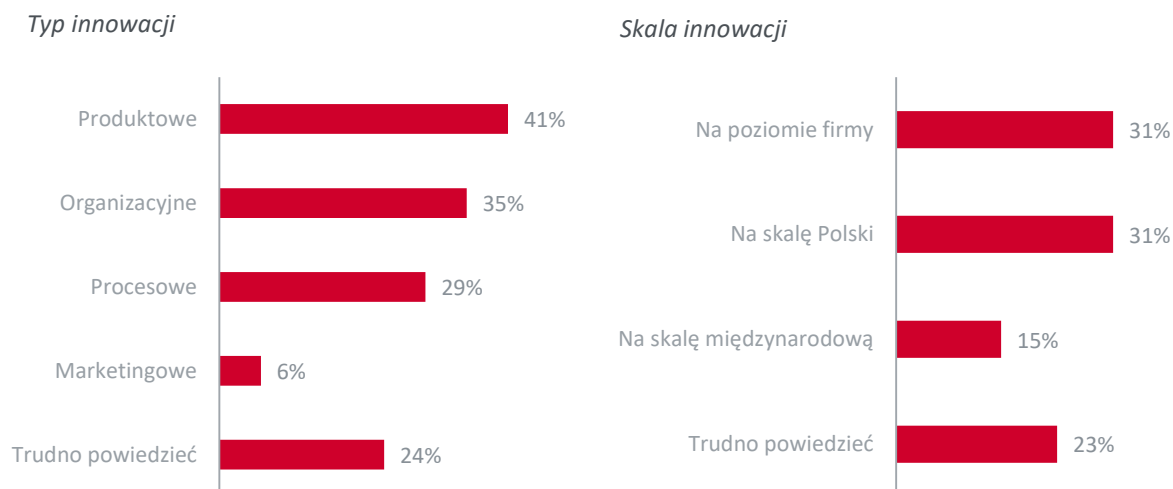

Spada odsetek innowacyjnych projektów finansowanych z wykorzystaniem kredytów dedykowanych realizacji inwestycji

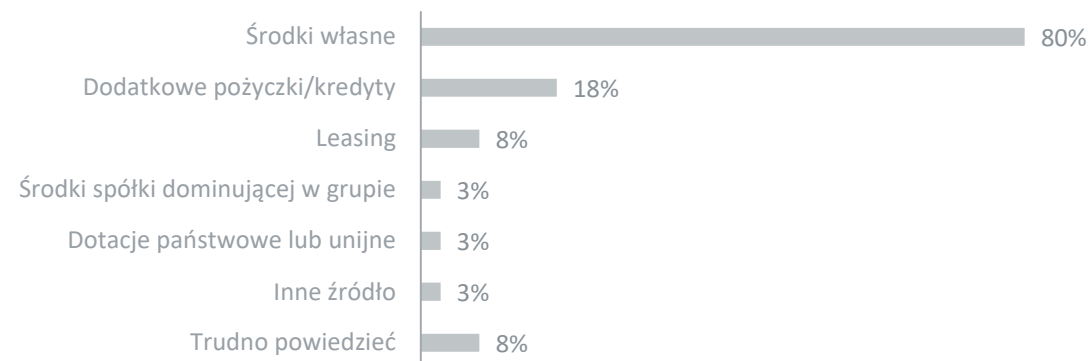
44%

kredytów obrotowych z inwestycją i inwestycyjnych zabezpieczonych gwarancjami Biznesmax zakładało wprowadzenie innowacji

Rys. 19. Typ i skala wprowadzanych innowacji

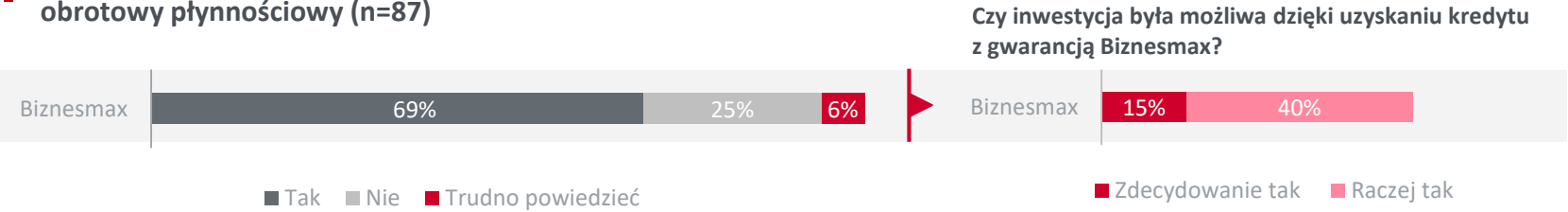
Rys. 18. Rodzaj dodatkowych środków angażowanych do realizacji inwestycji finansowanej z kredytu zabezpieczonego gwarancją Biznesmax (n=47)

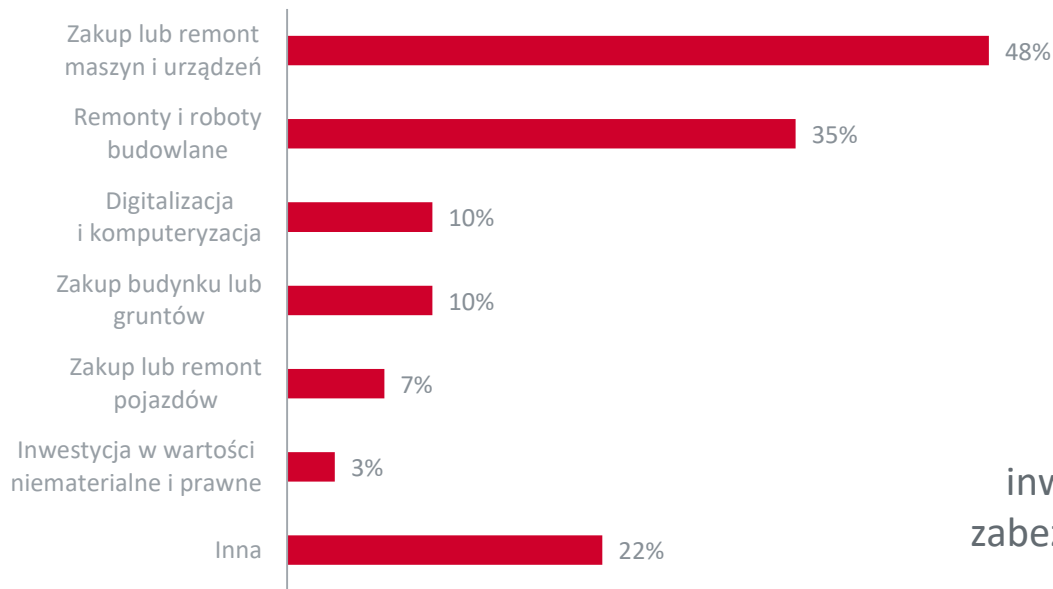
- Inwestycje realizowane przez beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy dzięki gwarancji pozyskali kredyt inwestycyjny lub obrotowy z inwestycją w 44% przypadków miały charakter innowacyjny. Oznacza to spadek odsetka projektów innowacyjnych – w 2021 roku wynosił on w tej grupie beneficjentów 58%. Co ciekawe, okazuje się, że inwestycje finansowane lub współfinansowane kredytem płynnościowym są określane jako innowacyjne częściej niż te, które sfinansowano kredytem zakładającym inwestycję (inwestycyjnym lub obrotowym z inwestycją).
- Innowacje były związane głównie z wprowadzeniem nowych lub znacząco udoskonalonych produktów i usług (41%) oraz z wdrożeniem nowych sposobów organizacji firmy (35%). Innowacje finansowane kredytem zabezpieczonym gwarancją Biznesmax niezmiennie dotyczą najczęściej skali kraju (31%) lub nie wychodzą poza poziom firmy, która ją wdraża (31%).
- Beneficjenci, którzy wraz z gwarancją Biznesmax pozyskali kredyt zakładający dokonanie inwestycji (n=39) niemal powszechnie (92%) przyznają, że realizacja założonej inwestycji wymagała zaangażowania dodatkowych środków. Były to głównie środki własne (80%).

Dwie trzecie przedsiębiorców, którzy wraz z gwarancją Biznesmax pozyskali kredyt płynnościowy, w ramach otrzymanego finansowania zrealizowało inwestycję

Rys. 20. Realizacja inwestycji wśród firm, które zabezpieczyły kredyt obrotowy płynnościowy (n=87)

Rys. 21. Rodzaj inwestycji zrealizowanej dzięki kredytowi płynnościowemu z gwarancją

55%
inwestycji realizowanych przez firmy zabezpieczające kredyty płynnościowe miało charakter innowacyjny

- Choć gwarancje Biznesmax zabezpieczające kredyty obrotowe płynnościowe (rozwiązanie wprowadzone w odpowiedzi na sytuację kryzysową wywołaną pandemią COVID-19 i kontynuowane w związku z agresją Rosji na Ukrainę) co do zasady nie zakładają konieczności realizacji inwestycji, to firmy, które pozyskały takie finansowanie bardzo często realizują jednak jakieś projekty inwestycyjne. W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie aż 69% przedsiębiorców, którzy zabezpieczyli gwarancją Biznesmax finansowanie płynnościowe zrealizowało jakąś inwestycję. Ponad połowa z tych inwestycji (55%) miała charakter innowacyjny.
- Co więcej, większość firm (55%), które dzięki gwarancji Biznesmax pozyskały kredyt płynnościowy oraz dokonały jakiejś inwestycji przyznaje, że realizacja projektów inwestycyjnych nie byłaby możliwa bez wsparcia ze strony BGK.
- Inwestycje dokonywane przez beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy pozyskali finansowanie płynnościowe dotyczyły przede wszystkim zakupu lub remontu maszyn, urządzeń technicznych oraz linii produkcyjnych (48% wskazań), a także remontów i robót budowlanych (35%).

81% przedsiębiorców, którzy zgodnie z deklaracjami powinni już zakończyć swoje inwestycje, zrealizowało swoje plany

Tab. 2. Uśredniony procent realizacji wskaźników kontrolnych zawartych we wnioskach kredytowych firm, które w okresie od lipca 2021 do sierpnia 2022 pozyskały kredyt z gwarancją Biznesmax¹

Założony wskaźnik	(A) Firmy, które są w trakcie realizacji zaplanowanej inwestycji (n=19)	(B) Firmy, które zgodnie z wnioskiem powinny zakończyć realizację zaplanowanej inwestycji (n=32)
Czas na realizację inwestycji	49%	100%
Liczba wdrożonych prac B+R	bd	67%
Liczba wprowadzonych innowacji	0%	89%
Przychody ze sprzedaży nowych/udoskonalonych produktów/procesów	bd	89%
Wartość inwestycji dokonanej w wyniku realizacji projektu	bd	101%
Liczba utworzonych miejsc pracy	42%	88%

Jednym z celów badania realizowanego na próbie beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy pozyskali wsparcie BGK w celu realizacji zaplanowanej inwestycji (kredyt inwestycyjny lub kredyt obrotowy z inwestycją) jest weryfikacja osiągniętego poziomu wskaźników, które mówią o postępach w zakresie realizacji planowanej inwestycji. Badanie pozwala również ustalić, jakie są główne przyczyny niezrealizowania inwestycji w pierwotnie założonym terminie. Analiza obejmuje dwie grupy przedsiębiorstw - te, które są w trakcie realizacji zaplanowanej inwestycji (A) oraz te, które zgodnie z informacją zawartą we wniosku powinny już zakończyć swoje inwestycje (B).

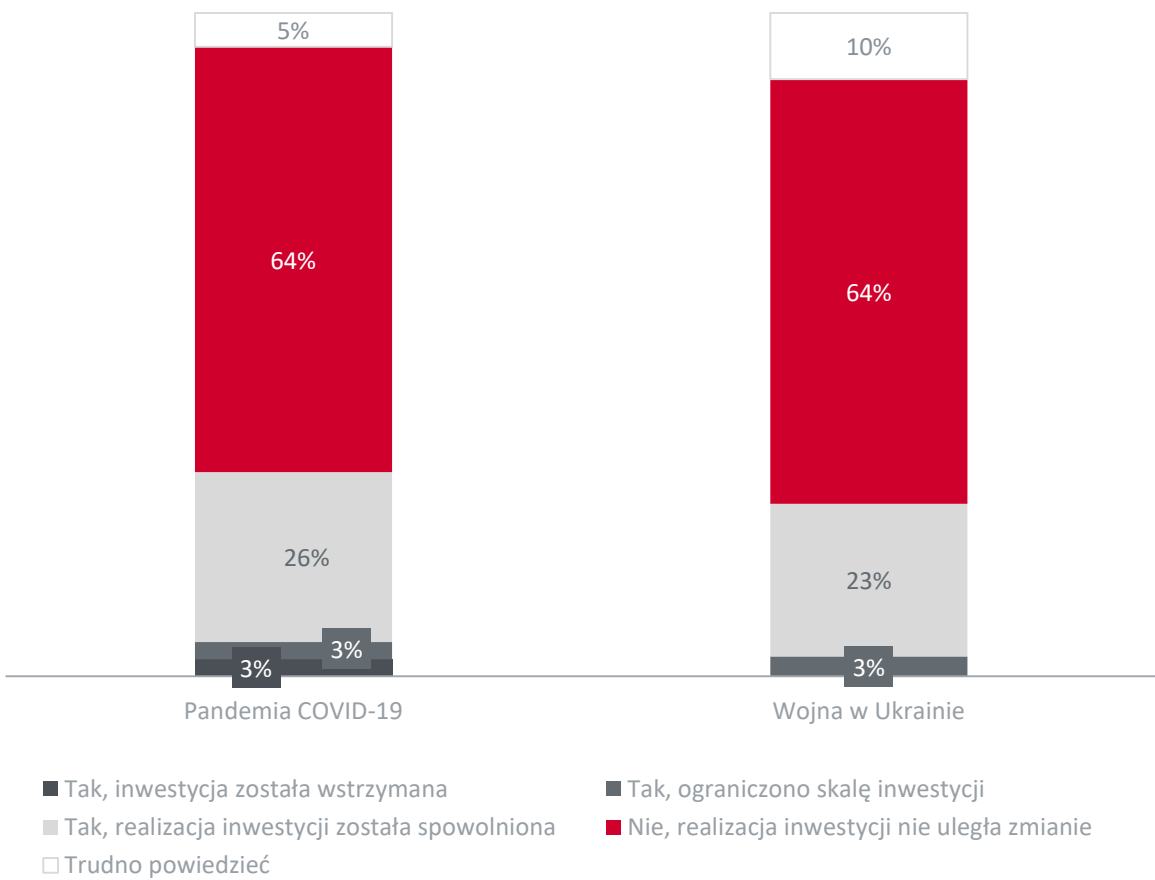
- Przedsiębiorstwom, które podczas badania wciąż były w trakcie realizacji zaplanowanej inwestycji od dnia zaciągnięcia kredytu upłynęło już średnio 49% czasu zakładanego na realizację inwestycji. Średnia wartość wskaźnika mówiącego o wdrożonych innowacjach wyniosła po tym czasie 0%. Należy jednak mieć na uwadze, że jest to wartość obliczona jedynie na bazie dwóch deklaracji.
- Wyraźnie lepiej (choć również w oparciu o dwie deklaracje) wypada wskaźnik utworzonych miejsc pracy. Poziom realizacji wynosi w tym przypadku 42%. W przypadku pozostałych wskaźników nie uzyskano odpowiedzi lub dany miernik nie został w ogóle uwzględniony we wniosku o udzielenie gwarancji Biznesmax.
- W związku z małą liczebnością próby, brakami założeń co do realizacji niektórych wskaźników we wnioskach lub brakiem kompletnych odpowiedzi na pytania o stan realizacji, oszacowanie postępów w poszczególnych wymiarach realizacji inwestycji było niemożliwe lub bardzo

utrudnione w przypadku przedsiębiorstw nadal realizujących inwestycje. Wyniki z tej części badania (A) należy traktować z dużą ostrożnością.

- Spośród firm, które założyły we wniosku, że zakończenie projektu inwestycyjnego nastąpi w okresie, którego dotyczyło badanie (B), a więc od sierpnia 2021 do lipca 2022 (N=32), cel ten osiągnęło 81% badanych przedsiębiorstw. Firmy, którym nie udało się na czas zrealizować założonych wskaźników, najczęściej (50% wskazań) tłumaczą to czynnikami zewnętrznymi, niezależnymi od firmy, jak chociażby opóźnienia po stronie wykonawców i dostawców.
- Mimo niesprzyjających warunków zewnętrznych, zdecydowana większość wskaźników zdefiniowanych we wnioskach została zrealizowana na wysokim poziomie (powyżej 88%). Wyjątek stanowi wskaźnik dotyczący wdrożenia prac B+R, którego uśredniony poziom realizacji wyniósł 67%. Co jednak istotne, wynik ten został obliczony na bazie tylko trzech odpowiedzi.

Pandemia COVID-19 oraz wojna na Ukrainie w większości przypadków nie wpłynęły negatywnie na realizację inwestycji finansowanych kredytem z gwarancją Biznesmax

Rys. 22. Wpływ pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie na realizację inwestycji

Pytania zadane zostało jedynie firmom, które od sierpnia 2021 do lipca 2022 zaciągnęły kredyty inwestycyjne lub obrotowe związane z inwestycją (n=39).

- Wskazywane przez przedsiębiorców przyczyny opóźnień w realizacji wskaźników związanych z wdrażaniem zaplanowanych inwestycji miały przede wszystkim charakter zewnętrzny i często wiązały się z sytuacją geopolityczną wywołaną przez pandemię COVID-19, a następnie przez wojnę w Ukrainie. Przedsiębiorcy wymieniali w tym kontekście m.in. problemy z dostawą komponentów i z dostępnością podwykonawców.
- Jak się jednak okazuje, w przypadku większości firm wdrażających inwestycje finansowane z kredytu zabezpieczonego gwarancją Biznesmax, uwarunkowania zewnętrzne nie przeszkodziły w realizacji zaplanowanych projektów – zarówno jeżeli chodzi o ich zakres, jak i o terminowość.
- Niemal dwie trzecie badanych przedsiębiorców (64%) twierdzi, że pomimo zaburzeń gospodarczych wywołanych przez pandemię COVID-19 realizacja zaplanowanych inwestycji przebiegała zgodnie z planem. Tylko nieliczne inwestycje zostały wstrzymane lub ograniczone. Również w kontekście agresji Rosji na Ukrainę, w 64% przypadków zaplanowane inwestycje były realizowane zgodnie z założeniami
- W obu przypadkach da się za to dostrzec

grupę inwestycji, które przez wymienione wydarzenia musiały zostać spowolnione – 26% inwestycji zostało opóźnione przez pandemię, a 23% przez wojnę.

Beneficjenci gwarancji Biznesmax osiągają znacząco lepsze rezultaty swojej działalności niż przeciętne firmy z sektora MŚP

Tab. 3. Efekty oddziaływania gwarancji – beneficjenci gwarancji Biznesmax na tle ogółu przedsiębiorców MŚP

Zmiany w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie	Beneficjenci gwarancji Biznesmax	Ogół MŚP
Poprawa sytuacji finansowej*	41%	9%
Wzrost zatrudnienia	33%	7%
Poprawa pozycji rynkowej	35%	9%
Rozwój eksportu	19%	4%
Firma dokonała inwestycji	79%	19%
Firma dokonała inwestycji o charakterze innowacyjnym	52%	6%

*W badaniu kontrolnym MŚP nie znalazło się pytanie o zmianę ogólnej sytuacji finansowej, dlatego do porównania wyników dwóch badań wykorzystano pytanie o najbardziej zbliżonej treści – o obroty.

- Jak wynika z analiz zaprezentowanych na poprzednich slajdach, beneficjentami gwarancji Biznesmax są przede wszystkim firmy szybko rosnące, innowacyjne i ekologiczne. Gwarancje – jak wynika z deklaracji beneficjentów – skutecznie wspierają polskich przedsiębiorców w osiąganiu wyników, które są znacznie lepsze niż te obserwowane w podobnym okresie w przypadku ogółu MŚP.
- W ciągu roku poprzedzającego badanie beneficjenci gwarancji Biznesmax niemal pięciokrotnie częściej niż ogół MŚP zwiększali zatrudnienie, niemal pięciokrotnie częściej

rozwijali swoją działalność eksportową i niemal pięciokrotnie częściej doświadczali poprawy swojej sytuacji finansowej. Cztery razy częściej niż ogół MŚP dostrzegali też poprawę swojej pozycji rynkowej.

- Firmy wspierane przez BGK czterokrotnie częściej niż ogół MŚP dokonywały w analizowanym czasie inwestycji, a dokonywane inwestycje niemal dziewięciokrotnie częściej miały charakter innowacyjny. Wyniki te potwierdzają realizację podstawowych założeń gwarancji Biznesmax, do których należy wspieranie innowacyjności przedsiębiorstw.

4 razy
 częściej inwestycje
 realizowane są przez
 beneficjentów gwarancji
 Biznesmax niż przez przeciętne
 firmy z sektora MŚP

4.

**Gwarancje Biznesmax
w ocenie doradców
bankowych**

86% doradców bankowych ocenia aktualne warunki udzielania gwarancji Biznesmax jako korzystne dla przedsiębiorstw z sektora MŚP

71%

badanych doradców w ciągu
12 miesięcy poprzedzających badanie
skorzystało z gwarancji Biznesmax
w celu zabezpieczenia kredytu

- Prawie wszyscy badani doradcy (88%) mieli w przeszłości okazję stosować gwarancję Biznesmax do zabezpieczenia kredytu, a kolejne 6% ankietowanych podejmowało próbę zabezpieczenia kredytu gwarancją Biznesmax, jednak ostatecznie finansowanie nie doszło do skutku.
- Aż 71% badanych doradców miało okazję skorzystać z gwarancji Biznesmax do zabezpieczenia kredytu w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie. 31% ankietowanych doradców zabezpieczyło w tym okresie jeden kredyt, 15% dwa kredyty, a 25% więcej niż dwa kredyty.
- W ciągu 12 miesięcy przed badaniem jeden ankietowany doradca zabezpieczył gwarancją Biznesmax przeciętnie więcej niż dwa kredyty (M=2,35), obsługując przy tym więcej niż dwie różne firmy (M=2,10). Połowa doradców udzieliła nie więcej niż jednego zabezpieczonego kredytu (Me=1) jednej firmie (Me=1).
- Doradcy, którzy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie nie skorzystali z gwarancji Biznesmax w celu zabezpieczenia kredytu (N=36) wśród najczęstszych przyczyn wskazują preferencje swoich klientów (niektórzy przedsiębiorcy wolą alternatywne produkty, które są mniej

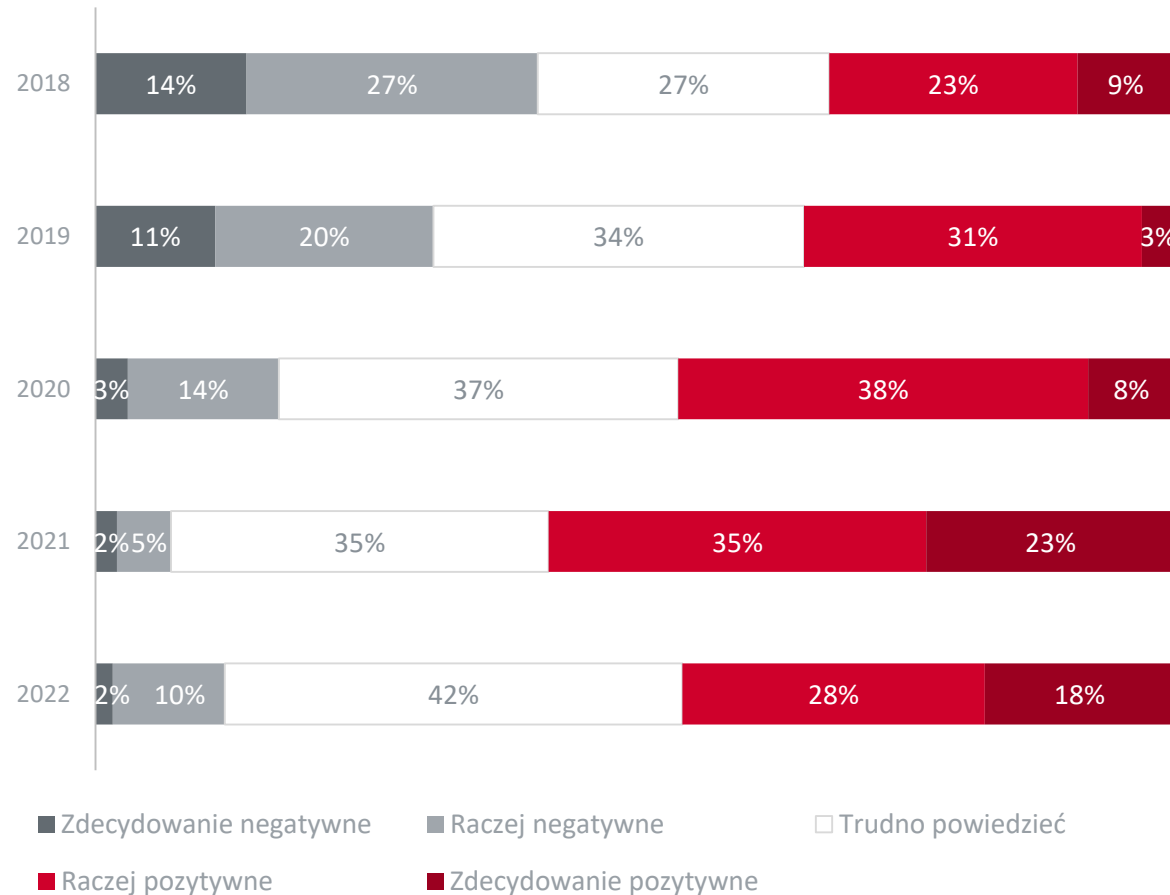
Rys. 23. Ocena aktualnych warunków udzielania gwarancji Biznesmax z punktu widzenia firm spełniających kryteria ubiegania się o kredyt z gwarancją

- skomplikowane = 24% wskazań) oraz względną czasochłonność procesu (sprzedaż alternatywnych produktów zajmuje im mniej czasu = 16% wskazań).
- W ocenie doradców zmiana warunków udzielania gwarancji Biznesmax, która nastąpiła w związku z potrzebą przeciwdziałania skutkom pandemii, a następnie agresji Rosji na Ukrainę, spowodowała istotny wzrost zainteresowania tym produktem wśród firm z sektora MŚP.
 - Doradcy bankowi w zdecydowanej większości nie mają wątpliwości co do tego, że zmienione warunki udzielania gwarancji Biznesmax (nadal obowiązujące) są korzystne dla firm spełniających kryteria ubiegania się o kredyt z gwarancją. Uważa tak 86% badanych, z czego 24% doradców twierdzi, że warunki są obecnie bardzo korzystne. Jedynie nieliczni spośród respondentów uznali obowiązujące warunki udzielania gwarancji Biznesmax za neutralne (8%) lub niekorzystne (2%).

Przewidywania doradców co do zainteresowania przedsiębiorców gwarancjami Biznesmax w najbliższym czasie nie są tak optymistyczne jak rok temu

Rys. 24. Prognozy doradców co do popularności gwarancji Biznesmax na tle innych produktów gwarancyjnych w najbliższych 6 miesiącach

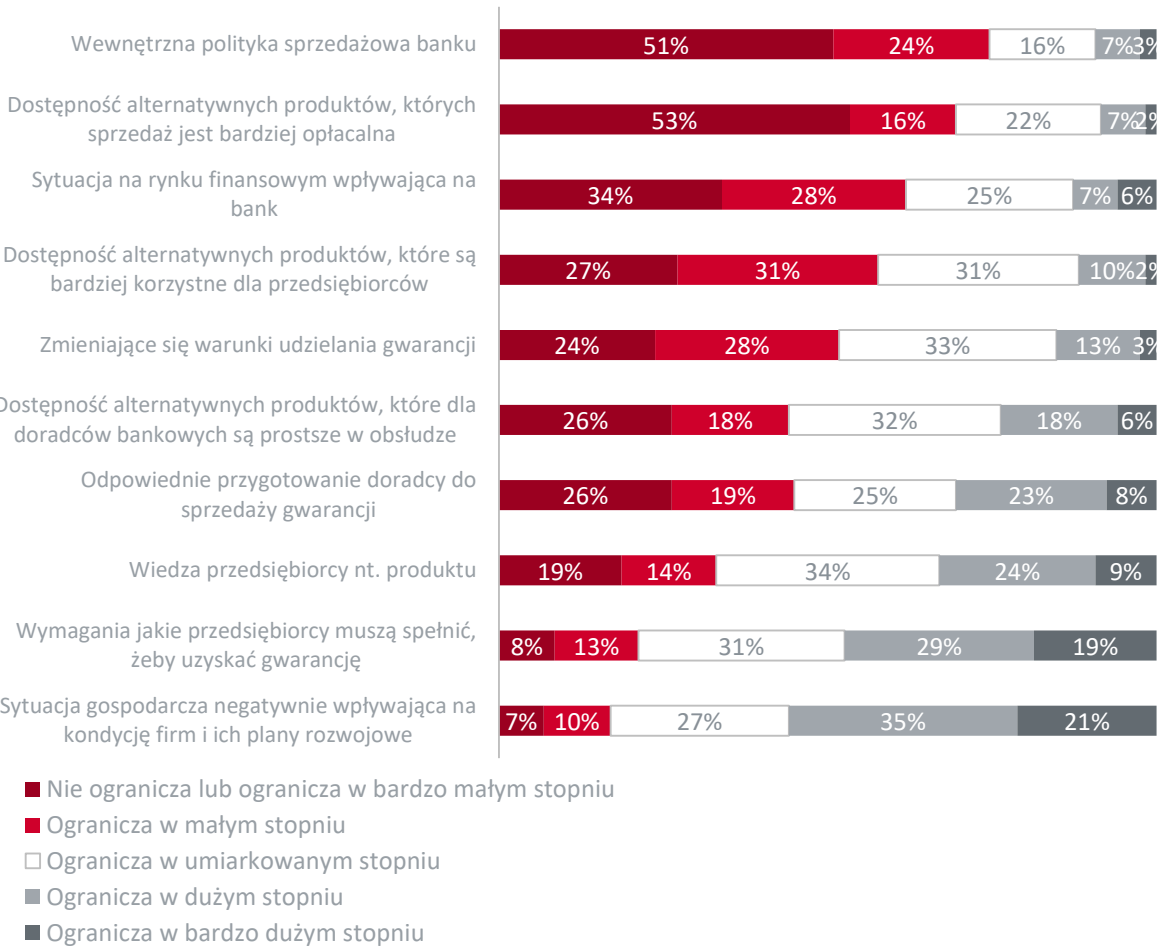
- Odsetek doradców prognozujących, że w najbliższych 6 miesiącach zainteresowanie gwarancjami Biznesmax na tle innych produktów gwarancyjnych będzie wypadło pozytywnie jest niższy niż w roku 2021. Odsetek ten jest wprawdzie wciąż nieco wyższy niż w roku 2020 i znacznie wyższy niż w latach 2018-2019, w obecnej edycji badania przerwany został jednak kilkuletni trend systematycznej poprawy prognoz. Odsetek doradców przekonanych o spadku zainteresowania gwarancjami Biznesmax w najbliższych miesiącach wzrósł od ostatniego pomiaru z 7% do 12%, przede wszystkim jednak wzrosła liczba respondentów, którzy mają trudność z oceną popytu na kredyt z gwarancją. Odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” wyniósł 42% - znacznie więcej niż w poprzednich edycjach badania.
- Pogorszenie oczekiwań doradców wynika z ogólnego osłabienia klimatu w gospodarce, któremu towarzyszy spadek zainteresowania kredytami. Oprócz wysokich kosztów finansowania i zacieśniającej się polityki kredytowej banków, ogromne znaczenie odgrywa w ostatnich miesiącach również utrzymująca się niepewność gospodarcza. Wskazują na to chociażby kolejne odczyty

Miesięcznego Indeksu Koniunktury – wskaźnika opracowanego przez Polski Instytut Ekonomiczny we współpracy z BGK.

- Opinie doradców bankowych objętych badaniem potwierdzają te interpretacje. Respondenci, którzy przewidują spadek zainteresowania kredytami z gwarancją Biznesmax wyjaśniają, że poza kwestiami pojawiającymi się już w poprzednich badaniach (takimi jak zbyt skomplikowane procedury, czy zbyt rygorystyczne warunki udzielania kredytów i wyczerpanie limitów), istotne znaczenie odgrywa obecnie brak zainteresowania gwarancjami ze strony klientów oraz spowolnienie gospodarcze i wzrost stóp procentowych. Przyczyny te są wskazywane znacznie częściej niż w poprzednich badaniach (a niektóre nawet po raz pierwszy).
- Niemal połowa badanych doradców (46%) ocenia, że w najbliższych 6 miesiącach gwarancje Biznesmax będą cieszyły się stosunkowo dużą popularnością w zestawieniu z innymi produktami gwarancyjnymi. Należy ocenić, że odsetek ten byłby prawdopodobnie znacznie niższy, gdyby nie wprowadzenie preferencyjnych warunków, na jakich udzielane są gwarancje Biznesmax.

Czynnikiem, który aktualnie w największym stopniu ogranicza dostęp do gwarancji Biznesmax jest w ocenie doradców niesprzyjająca sytuacja gospodarcza

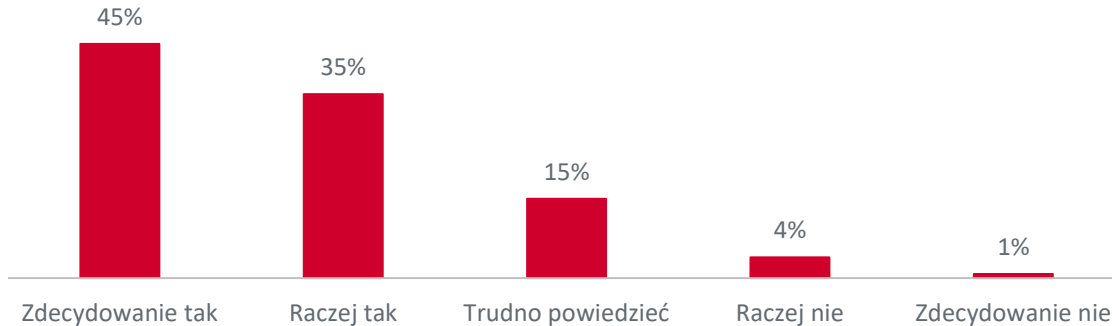
Rys. 25. Wpływ wybranych czynników na ograniczanie dostępu do gwarancji Biznesmax w ocenie doradców

- Pogarszająca się sytuacja gospodarcza wpływa nie tylko na oczekiwania doradców co do zainteresowania gwarancjami Biznesmax w najbliższej przyszłości, ale też na ograniczenie dostępności gwarancji. 56% badanych doradców uważa, że sytuacja gospodarcza ogranicza w dużym lub bardzo dużym stopniu dostępność produktu dla przedsiębiorców.
- Wśród istotnych ograniczeń dostępności gwarancji Biznesmax ankietowani doradcy często wskazywali również wymagania, jakie przedsiębiorcy muszą spełnić, żeby uzyskać gwarancję (48% wskazań).
- Dopiero w trzeciej kolejności doradcy wskazywali obecnie kwestie, które rok temu uznawane były przez nich za czynnik w największym stopniu ograniczający dostępność gwarancji, czyli niedostateczną wiedzę przedsiębiorców (33% wskazań) i niedostateczne kompetencje sprzedawców (31% wskazań).
- Odsetek doradców przekonanych o tym, że niski poziom wiedzy przedsiębiorców na temat gwarancji Biznesmax stanowi istotny czynnik ograniczający dostęp do produktu zmniejszył się w ciągu ostatniego roku o 12 pp. O 14 pp. ubyło natomiast przekonanych, że znaczącym problemem w dostępie do gwarancji jest ograniczona wiedza sprzedawców. Oznacza to, że kolejne miesiące funkcjonowania gwarancji Biznesmax na rynku kredytowym działają na korzyść tego produktu – informacja o nim jest coraz bardziej powszechna wśród przedsiębiorców, a rosnące doświadczenie doradców powoduje wzrost ich wiedzy i kompetencji w zakresie obsługi produktu.
- Do czynników, które w ocenie doradców mają relatywnie najmniej wpływ na ograniczenie dostępu do gwarancji Biznesmax niezmiennie zaliczyć należy przede wszystkim wewnętrzną politykę sprzedażową poszczególnych banków, a także dostępność alternatywnych produktów, których sprzedaż z perspektywy doradców byłaby bardziej opłacalna (około 70% badanych uznało te czynniki za nieograniczające dostępu do gwarancji w ogóle lub ograniczające jedynie w niewielkim stopniu). Co dodatkowo istotne, ograniczenia te wskazywane są obecnie nawet rzadziej niż rok temu.

80% doradców bankowych twierdzi, że dodatkowe zwiększenie dopłaty do odsetek mogłoby spowodować wzrost zainteresowania MŚP kredytami z gwarancją Biznesmax

Rys. 26. Opinie doradców na temat ewentualnego wzrostu popytu na kredyt z gwarancją Biznesmax po zwiększeniu dopłat do odsetek

- Wprawdzie warunki, na jakich aktualnie udzielana jest gwarancja Biznesmax są postrzegane przez zdecydowaną większość doradców jako korzystne (62%) lub nawet bardzo korzystne (24%), badani doradcy nie mają wątpliwości, że dodatkowe zwiększenie dopłaty do odsetek spowodowałoby wzrost popularności tego produktu wśród przedsiębiorców. Uważa tak 80% badanych, z czego 45% stwierdza to w sposób zdecydowany. Oczekiwanie to jest bez wątpienia związane ze wzrostem kosztów obsługi kredytów, który nastąpił wskutek znaczącej podwyżki stóp procentowych.
- Średnia dopłata do odsetek, jakiej oczekiwaliby doradcy, żeby zainteresowanie przedsiębiorców kredytem z gwarancją Biznesmax wzrosło, wynosi 15%. Połowa respondentów wskazuje jednak jako wystarczającą wartość nie więcej niż 6% (Me=6%).
- Doradcy zapytani o ewentualne dodatkowe zmiany, których wprowadzenie mogłoby wpłynąć na zwiększenie popularności gwarancji Biznesmax wśród firm z sektora MŚP bardzo często nie mają żadnych sugestii (51% nie zgłosiła żadnego dodatkowego postulatu). Doradcy, którzy wskazywali dodatkowe pożądane zmiany skupiali się przede wszystkim na potrzebie liberalizacji zasad przyznawania wsparcia (w tym m.in. na potrzebie złagodzenia dotychczasowych kryteriów kwalifikacji lub włączenia dodatkowych, które pozwoliłyby na rozszerzenie katalogu klientów), jak również na konieczności uproszczenia formalności i ograniczenia dokumentacji (zarówno po stronie

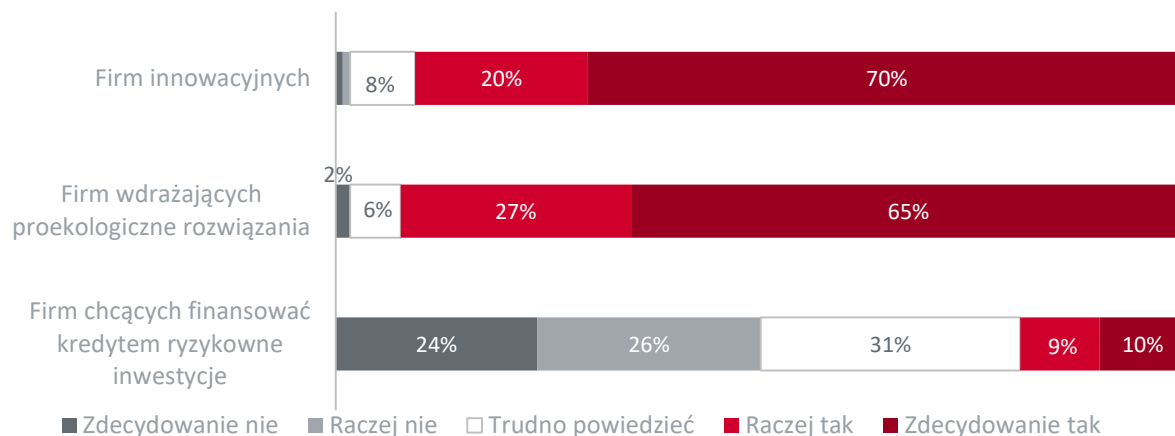
6% lub więcej

– tyle, zdaniem połowy doradców, powinna wynosić dopłata do odsetek, żeby zainteresowanie przedsiębiorców gwarancją Biznesmax istotnie wzrosło

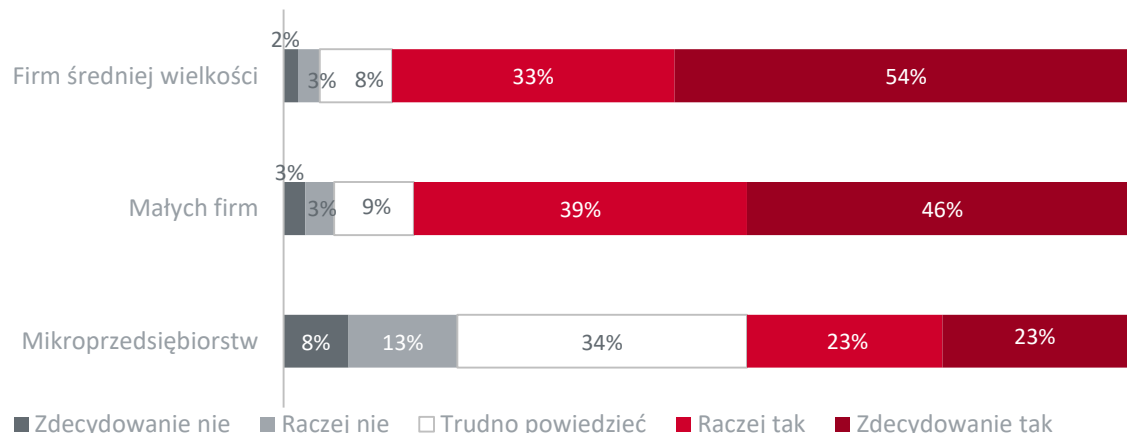
- klientów, jak i banków). Pojawiały się także głosy o potrzebie wprowadzenia rozwiązań informatycznych, które byłyby pomocne w wypełnianiu i składaniu niezbędnej dokumentacji.
- Wielu doradców zgłaszało również postulaty dotyczące zwiększenia limitów gwarancji dla banków kredytujących. Wyrażano przy tym przekonanie, że sam produkt jest popularny wśród klientów, natomiast ze względu na limity obowiązujące banki, nie wszyscy chętni i spełniający warunki ubiegania się o finansowanie z gwarancją mogą z niego skorzystać.
- Na wzrost popularności gwarancji, zdaniem doradców, przełożyłaby się również akcja promocyjna i edukacyjna przeprowadzona wśród firm będących adresatami gwarancji, a także wśród doradców bankowych, którzy gwarancji udzielają.
- Sporadycznie sugerowano także konieczność objęcia programem gwarancyjnym również większych firm (spoza sektora MŚP)¹.

Wśród doradców rośnie przekonanie, że gwarancje Biznesmax są produktem odpowiednim dla firm realizujących inwestycje proekologicznie

Rys. 27. Dopasowanie gwarancji Biznesmax do rodzaju finansowanych inwestycji

Rys. 28. Dopasowanie gwarancji Biznesmax do rodzaju MŚP

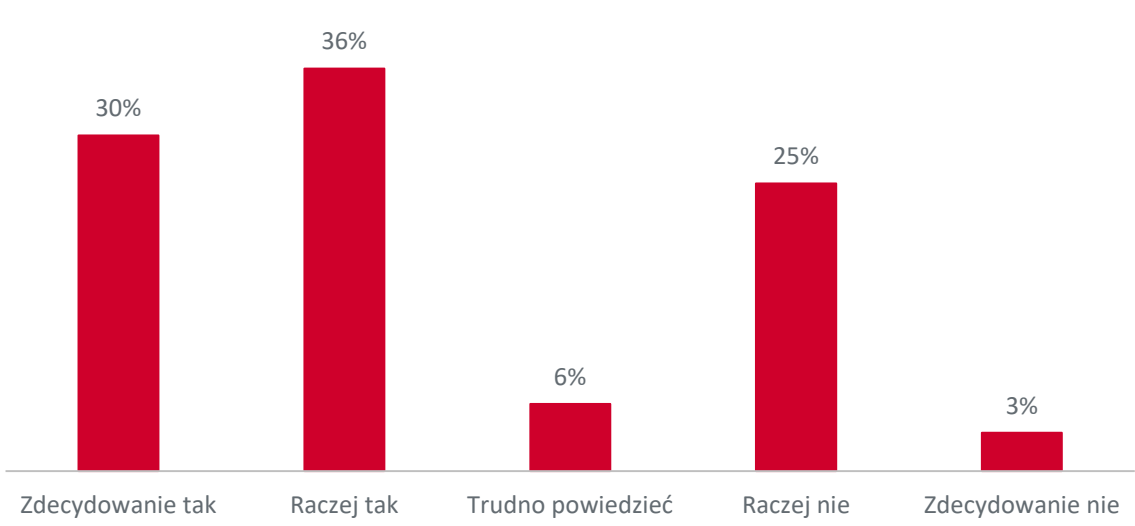
- Doradcy bankowi niemal powszechnie podzielają twierdzenie, że gwarancja Biznesmax jest odpowiednia dla firm innowacyjnych – uważa tak 91% badanych doradców, a 70% nie ma co do tego wątpliwości. Równie powszechna jest już opinia, że gwarancje Biznesmax są odpowiednie dla firm wdrażających rozwiązania proekologiczne (92% pozytywnych odpowiedzi, w tym 65% wyrażanych w sposób zdecydowany). O ile dobra ocena dopasowania gwarancji Biznesmax do potrzeb firm innowacyjnych utrzymuje się od dłuższego czasu, w przypadku dopasowania produktu do projektów proekologicznych daje się zaobserwować sukcesywnie rosnący odsetek pozytywnych ocen.
- Doradcy nie są z kolei przekonani o tym, że gwarancja Biznesmax jest odpowiednia dla firm chcących finansować kredytem inwestycje ryzykowne. Jedynie 19% badanych uznało firmy zainteresowane realizacją tego typu inwestycji za odpowiednich adresatów gwarancji Biznesmax. Co istotne, odsetek ten jest o 10 pp. niższy niż przed rokiem.
- Wygląda więc na to, że gwarancja Biznesmax wydaje się doradcom odpowiednia do zabezpieczania inwestycji proekologicznych,

ale tylko wówczas, gdy nie różnią się one zbyt od tradycyjnych inwestycji, które nie są obciążone wysokim ryzykiem. Po drugie, zestawienie ocen gwarancji Biznesmax jako produktu zabezpieczającego finansowanie firm innowacyjnych i produktu zabezpieczającego kredyty finansujące ryzykowne inwestycje wydaje się niespójne. Cechą charakterystyczną innowacyjnych projektów jest na ogół podwyższone ryzyko. Należy mieć jednak na uwadze, że gwarancje Biznesmax w znacznej mierze wspierają realizację innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych na poziomie firmy, co oznacza, że są to z reguły inwestycje znacznie mniej ryzykowne niż realizowane na szerszą skalę.

- W ocenie doradców im większe są przedsiębiorstwa z sektora MŚP, tym bardziej odpowiednim produktem są dla nich gwarancje Biznesmax. Produkt ten jest uznawany za odpowiedni przede wszystkim dla firm średniej wielkości (88% pozytywnych wskazań) oraz dla małych przedsiębiorstw (85% pozytywnych wskazań).
- Z roku na rok doradcy mają coraz mniej wątpliwości do jakich grup należy kierować ofertę Biznesmax.

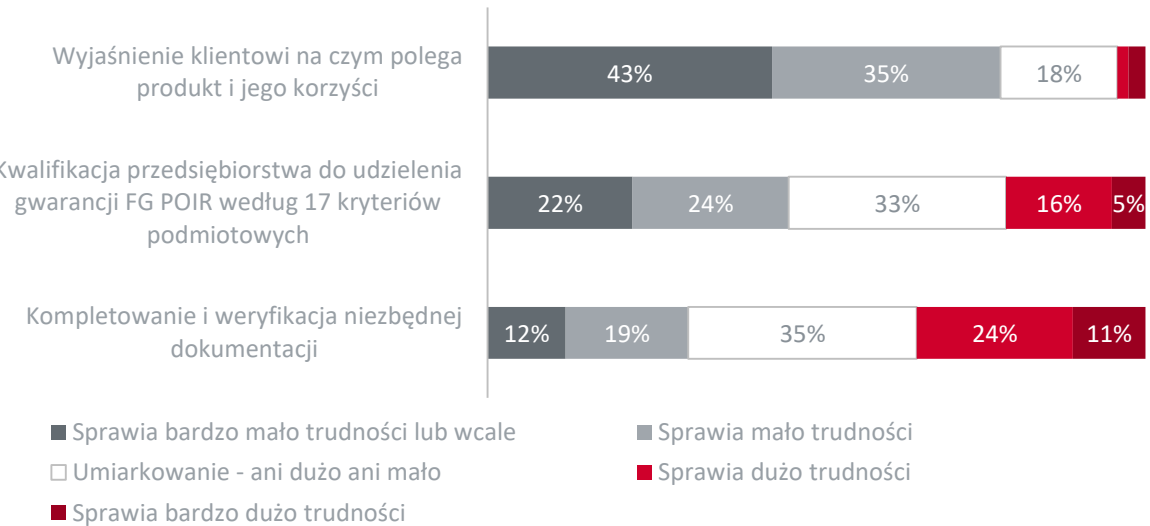
Choć gwarancja Biznesmax jest nadal oceniana przez wyraźną większość doradców jako czasochłonna i skomplikowana na tle innych produktów, to odsetek takich opinii spada

Rys. 29. Opinie dotyczące twierdzenia, że gwarancja Biznesmax wymaga od doradcy większej ilości czasu i zaangażowania niż inne produkty oferowane przez BGK

- Wprawdzie przekonanie doradców, że gwarancja Biznesmax wymaga od nich poświęcenia większej ilości czasu i większego zaangażowania niż pozostałe produkty z oferty BGK jest nadal dość powszechne (66% wskazań), jednak obecnie jest ono wyrażane zdecydowanie rzadziej niż jeszcze rok temu (spadek o 18 pp.). W ciągu roku z 11% do 29% wzrósł za to odsetek doradców, którzy oceniają poziom koniecznego zaangażowania w procedowanie gwarancji Biznesmax jako porównywalny z obsługą innych produktów BGK.
- Od poprzedniego badania znacząco zmniejszył się także odsetek doradców, którzy mają duże trudności z kwalifikowaniem przedsiębiorców do udzielenia gwarancji Biznesmax (z 43% do 21%) oraz tych, dla których istotnym problemem jest wyjaśnienie klientowi na czym polega produkt i jakie są jego korzyści (spadek z 13% do 5%).

Rys. 30. Opinia doradców o poziomie skomplikowania wybranych elementów procesu udzielania gwarancji Biznesmax

- Stosunkowo najbardziej problematyczne dla doradców okazuje się kompletowanie i weryfikacja niezbędnej dokumentacji. Co trzeci badany doradca (35%) stwierdza, że ma z tym duży lub bardzo duży problem.
- Ze względu na coraz większą liczbę udzielonych gwarancji i rosnące doświadczenie sprzedawców, a także z uwagi na coraz większą wiedzę przedsiębiorców na temat gwarancji Biznesmax (wielu sięga po nią ponownie), można dostrzec, że lista problemów związanych z udzielaniem gwarancji, które wymieniają doradcy, maleje z roku na rok. Niezależnie od tego trendu, dla dużej części doradców gwarancja Biznesmax wciąż są produktem trudniejszym w obsłudze niż pozostałe produkty gwarancyjne BGK.

Aneks

Cel badania

Celem realizowanych corocznie badań jest ocena funkcjonowania gwarancji spłaty kredytu Biznesmax udzielanej w ramach portfelowej linii gwarancyjnej FG POIR. Jest ona realizowana poprzez:

- ocenę postępu realizacji wskaźników rezultatu zaplanowanych przez przedsiębiorców (badanie przedsiębiorstw);
- diagnozę ewentualnych trudności w funkcjonowaniu gwarancji, widzianych z perspektywy doradców bankowych oferujących gwarancję wraz z kredytem mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom (badanie doradców) oraz z perspektywy firm, które uzyskały kredyt z gwarancją Biznesmax w ramach FG POIR (badanie przedsiębiorców).

Dodatkowo, w kwestionariuszu przeznaczonym dla przedsiębiorców uwzględniono pytania diagnozujące potencjalny wpływ kredytu z gwarancją na rozwój, innowacje i eksport beneficjentów oraz pytania o powody skorzystania z tego produktu.

W związku ze zmianami wprowadzonymi w funkcjonowaniu gwarancji (dzięki którym wsparcie kierowane do przedsiębiorców od 2020 roku przyjęło m.in. szerszy zakres), pytamy o ocenę aktualnie obowiązujących warunków udzielania gwarancji oraz o ewentualne dodatkowe czynniki, które mogłyby wpłynąć na wzrost popularności tego produktu wśród mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Analiza danych bazuje na wynikach badań ilościowych (CAWI) zrealizowanych wśród przedsiębiorców (beneficjentów Programu) oraz wśród doradców bankowych oferujących gwarancję Biznesmax swoim klientom. Narzędzia badawcze, poza pytaniami zamkniętymi, zawierały także pytania otwarte, dzięki którym, oprócz zestawień ilościowych, możliwe było uzyskanie jakościowej argumentacji dla udzielanych odpowiedzi, co jest szczególnie cenne zwłaszcza w przypadku małych prób badawczych, a z takimi – ze względu na dość ograniczoną liczbę beneficjentów gwarancji Biznesmax oraz niską skłonność do uczestnictwa w badaniach – mamy do czynienia w naszym przypadku.

Badanie przedsiębiorców ma dwie fazy, co oznacza, że przedsiębiorcy korzystający z gwarancji FG POIR poddawani są dwukrotnemu badaniu ankietowemu. Pierwsze badanie odbywa się nie

później niż w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym udzielono gwarancji, natomiast kolejne badanie ma miejsce po zakończeniu realizacji inwestycji finansowanej kredytem.

Metody, techniki i próby badawcze

W ramach badania wykorzystano następujące narzędzia:

1. Badanie ilościowe (CAWI) na próbie beneficjentów gwarancji Biznesmax, którzy:
 - a) kredyt z gwarancją pozyskali w okresie od 1 sierpnia 2021 roku do 31 lipca 2022 roku i są w trakcie realizacji inwestycji lub ich kredyt nie zakładał inwestycji (N=106);
 - b) w okresie od 1 sierpnia 2021 roku do 31 lipca 2022 roku powinni zakończyć realizację inwestycji realizowanej dzięki kredytowi z gwarancją Biznesmax (N=32).
2. Badanie ilościowe (CAWI) na próbie doradców bankowych, którzy w badanym okresie udzielili lub podejmowali próby udzielenia kredytu z gwarancją Biznesmax (N=125).
3. Kwerenda danych zastanych (*desk research* i analiza danych sprawozdawczych BGK).

Realizacja badań

Badania zostały zrealizowane w następujących terminach:

- Badanie beneficjentów gwarancji Biznesmax z dotacją (1 i 2 etap): 18 październik - 4 listopad 2022 roku.
- Badanie doradców bankowych: 6-19 październik 2022 roku.

Wszystkie badania zrealizowano techniką CAWI z użyciem dedykowanego oprogramowania. Dla doradców przygotowano ogólny link do anonimowej ankiety, który był dystrybuowany przez koordynatorów w poszczególnych bankach kredytujących. Do przedsiębiorców natomiast skierowano zindywidualizowane linki do ankiety (zróżnicowane ze względu na fazę badania).

Wyniki badania beneficjentów gwarancji Biznesmax prezentowane są m.in. na tle wyników badania CATI zrealizowanego na zlecenie BGK w okresie od 28 marca do 9 maja 2022 roku na próbie ogółu firm z sektora MŚP reprezentatywnej pod względem wielkości, sektora oraz regionu działalności.

Ograniczenia badania

Wnioski wynikające z niniejszego raportu (w części odnoszącej się do przedsiębiorców) należy traktować z ostrożnością ze względu na relatywnie niski poziom *response rate*. Pomimo kilkukrotnych monitów kierowanych do beneficjentów gwarancji z prośbą o udział w badaniu, odzew okazał się umiarkowany, aczkolwiek – co pozytywne – wyższy niż w poprzednich latach.

Zgodnie z założeniami, w pierwszym etapie ewaluacji ankietę w wersji internetowej skierowano do wszystkich firm, które pozyskały kredyt z gwarancją Biznesmax w okresie od sierpnia 2021 roku do końca lipca 2022 roku (460 firm). Ostatecznie w ramach tego etapu badania udało się zrealizować tylko 126 wywiadów. Oznacza to, że z ankietą udało się dotrzeć jedynie do 27,4% operatu (co jest niemal dwukrotnie wyższym odsetkiem niż w przypadku ubiegłorocznej edycji badania, w której *response rate* wyniósł jedynie 15%). Dodatkowo, wśród 126 firm, z którymi zrealizowano wywiady zidentyfikowano 20 firm, które zakończyły inwestycję finansowaną kredytem z gwarancją Biznesmax, dlatego firmy te zostały finalnie uwzględnione w ramach drugiego etapu badania. Tym samym do etapu pierwszego zakwalifikowanych zostało 106 wywiadów, z czego 19 dotyczyło kredytów inwestycyjnych i obrotowych z inwestycją, a 87 – obrotowych płynnościowych, w przypadku których gwarancja stanowi pomoc de minimis.

Mając na uwadze powyższe, wyniki badania ewaluacyjnego należy uznać za niereprezentatywne i raczej sygnalizujące określone zjawiska. Relatywnie niski poziom *response rate* nie daje podstaw do ich uogólniania na wszystkich beneficjentów gwarancji Biznesmax.

W związku z tym, że ankieta miała charakter badania internetowego i była wypełniana przez respondentów samodzielnie (m.in. w oparciu o wnioski kredytowe, co wymagało wglądu do formularza umowy podczas wypełniania ankiety), niektóre komórki kwestionariusza nie zostały uzupełnione (mimo, że były wymagane), a w innych pojawiały się błędy. Z tego względu analizy zawarte w niniejszym raporcie bazują często na niepełnych lub wręcz szczytkowych danych, a prezentowane uśrednienia opierają się wyłącznie na tych wartościach, które zostały podane w ankiecie poprawnie (po wykluczeniu braków danych i błędnych zapisów). Dotyczy to w głównej mierze danych odnoszących się do realizacji założonych wskaźników w związku z realizacją inwestycji.

Autorzy raportu:

Rafał Boguszewski

Menedżer ds. Badań
Społecznych i Ewaluacji
rafal.boguszewski@bgk.pl

Anna Podsiad

Specjalista ds. Analiz
Strategicznych i Programowych
anna.podsiad@bgk.pl

Adam Piłat

Menedżer Zespołu ds. Analiz
Strategicznych i Programowych
adam.pilat@bgk.pl

Dominika Dziwulska

Specjalista ds. Analiz
Strategicznych i Programowych
dominika.dziwulska@bgk.pl

Mateusz Walewski

Główny Ekonomista
Dyrektor Departamentu
Badań i Analiz
mateusz.walewski@bgk.pl

Niniejsza publikacja (dalej: „Publikacja”) stanowi utwór i jest prawnie chroniona zgodnie z ustawą z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Powielanie bądź publikowanie w jakiegokolwiek formie niniejszej Publikacji, w całości lub w części, lub wykorzystywanie materiału do własnych opracowań celem publikacji, bez pisemnej zgody Banku, jest zabronione.

Publikacja zawiera wyłącznie informacje ogólne, w związku z tym nie stanowi ona świadczenia przez Bank Gospodarstwa Krajowego jakichkolwiek usług, w szczególności rekomendacji, analizy biznesowej, finansowej, porady inwestycyjnej, podatkowej, prawnej, lub innego typu. Publikacja nie stanowi również oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego.

Niniejsza Publikacja wyraża wiedzę oraz poglądy autorów według stanu na moment jej

sporządzenia. Publikacja została sporządzona na podstawie informacji dostępnych publicznie w momencie jej sporządzenia, danych posiadanych przez Bank lub pozyskanych ze źródeł wiarygodnych dla Banku aktualnych na moment jej sporządzenia i nie będzie podlegać aktualizacji. Bank nie gwarantuje kompletności, prawdziwości lub dokładności danych źródłowych.

Bank nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne decyzje, w tym decyzje inwestycyjne, czy działania podjęte na podstawie niniejszej Publikacji ani za jakiegokolwiek szkody poniesione przez jakąkolwiek osobę w wyniku takich decyzji czy działań.

Bank Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warszawa;
Infolinia: 801 598 888, +48 22 599 8888 e-mail: bgk@bgk.pl